

Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
Σχολή Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών
Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών
Σχέσεων

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
Διεθνείς Σχέσεις και Πολιτικές

ΚΚΕ και ΣΥΡΙΖΑ:
Συγκρίνοντας τις Θέσεις τους για την
Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ

Κόρινθος, Ιανουάριος 2016

University of Peloponnese
Faculty of Social and Political Relations
Department of Political Studies and
International Relations

Master Program in
International Relations and Political

KKE and SYRIZA:
Comparing their positions on European
Union.

PAPAGEORGOPOULOU ELENI

Corinth , January 2016

**Ευχαριστώ τον Κύριο Φακιολά Ευστάθιο
για την καθοδήγηση και την πολύτιμη
βοήθεια.**

Σύγκριση δυο Κομμάτων του Ελληνικού Κοινοβουλίου. ΚΚΕ και ΣΥΡΙΖΑ. Σχετικά με τις θέσεις τους για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ομοιότητες και διαφορές.

Σημαντικοί Όροι: ΚΚΕ (Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας). ΣΥΡΙΖΑ (Συνασπισμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς). Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύγκριση. Ομοιότητες. Διαφορές.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα διπλωματική εργασία, συγκρίνει τις θέσεις δυο κομμάτων του Ελληνικού Κοινοβουλίου, το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας (Κ.Κ.Ε.) και τον Συνασπισμό Ριζοσπαστικής Αριστεράς (ΣΥΡΙΖΑ), ως προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Διερευνά ομοιότητες και διαφορές, δηλαδή που συγκλίνουν και πού διαφωνούν. Η εργασία ξεκινά με μια περιεκτική ιστορική αναδρομή των δυο πολιτικών κομμάτων, και συνεχίζει με την παρουσίαση των θέσεων τους στο σήμερα για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ολοκληρώνει με την συγκριτική ανάλυση των θέσεων υπό εξέταση κομμάτων καταγράφοντας παράλληλα τι περιορισμούς και δυσκολίες αντιμετωπίσαμε στην ερευνητική προσπάθεια που καταβάλαμε. Η κεντρική θέση δηλαδή της εργασίας μας θα προσπαθήσει να απαντήσει στο τι διαφορές και ομοιότητες εντοπίσαμε ανάμεσα στα δυο κόμματα σχετικά με την θέση τους ως προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, που φαινομενικά δείχνουν ότι ίσως είναι και συγγενικά κόμματα, δηλαδή ότι θα περίμενε κάποιος μάλλον περισσότερες ομοιότητες παρά διαφορές, αυτό όμως μένει να το διαπιστώσουμε παρακάτω, αναλύοντας όσο καλύτερα μπορούμε τις πολιτικές τους θέσεις στο πέρασμα των χρόνων μέχρι και σήμερα.

Compare two parties in the Greek Parliament . KKE and SYRIZA . On their positions on European Union. Similarities and differences.

Keywords: KKE (Greek Communist Party) . SYRIZA (Coalition of the Radical Left) . European Union. Compare . Similarities . Differences .

ABSTRACT

This thesis compares the positions of both parties in the Greek Parliament, the Greek Communist Party (KKE) and the Coalition of the Radical Left (SYRIZA), for the European Union. It explores similarities and differences that converge and where they disagree. The work begins with a comprehensive history of the two political parties, and continues with the presentation of their positions in today for the European Union. It concludes with a comparative analysis of the positions concerned parties while recording what limitations and difficulties encountered in the research effort we have made. The central location will try to answer what differences and similarities identified between the two parties on their position on the European Union, which apparently show that perhaps are related parties, be waiting for someone probably more similarities despite differences, but it remains to be see below analyzing the best of their political positions over the years until today.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη

Abstract

Κατάλογος Πινάκων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : Εισαγωγή

..... σελ 1

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : Ιστορική Αναδρομή

2.1 Προλεγόμενα 3

2.2 Ιστορική αναδρομή Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας (Κ.Κ.Ε.) 3

2.3 Ιστορική αναδρομή Συνασπισμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς (ΣΥΡΙΖΑ) 8

2.4 Ανακεφαλαίωση 12

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : Η Διάσπαση

3.1 Προλεγόμενα 13

3.2 Η διάσπαση του Κ.Κ.Ε. και η ίδρυση του Συνασπισμού 13

3.3 Ανακεφαλαίωση 16

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : Η Θέση των ΚΚΕ και ΣΥΡΙΖΑ για την Ευρωπαϊκή Ένωση

4.1 Προλεγόμενα 17

4.2 Η θέση του ΚΚΕ για την Ευρωπαϊκή Ένωση 17

4.3 Η θέση του ΣΥΡΙΖΑ για τη Ευρωπαϊκή Ένωση 21

4.4 Η απήχηση των θέσεων ΚΚΕ και ΣΥΡΙΖΑ για την Ευρωπαϊκή Ένωση στην
κοινωνία 22

4.5 Ανακεφαλαίωση 32

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

5.1 Προλεγόμενα	33
5.2 Αναλύοντας Ομοιότητες και διαφορές	33
5.3 Ανακεφαλαίωση	37
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	38

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 3.6 Εκλογές 2015 Τα κοινωνικά χαρακτηριστικά της ψήφου στον ΣΥΡΙΖΑ
-1.....σελ 29

Πίνακας 3.6 Εκλογές 2015 Τα κοινωνικά χαρακτηριστικά της ψήφου στον ΣΥΡΙΖΑ
-2.....σελ 30

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το κεντρικό ερώτημα της παρούσας εργασίας είναι η σύγκριση των πολιτικών προγραμμάτων δυο κομμάτων του Ελληνικού Κοινοβουλίου, του (- ΚΚΕ και του ΣΥΡΙΖΑ -) σχετικά με τις θέσεις τους προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αναζητώντας τις διαφορές και τις ομοιότητες γύρω από το θέμα αυτό, θα μελετήσουμε τα επίσημα πολιτικά προγράμματα των δυο κομμάτων, καθώς και επίσημη και έγκυρη βιβλιογραφία που αναλύει και δίνει απαντήσεις στο ερώτημα μας. Οι απαντήσεις που θα προσφέρουμε θα προέρχονται από μελέτη και έρευνα επίσημων άρθρων, βιβλίων και πολιτικών τοποθετήσεων αρχηγών η βουλευτών των δυο κομμάτων, τοποθετήσεις που έχουν καταγράψει και εκφράζουν τις επίσημες και αναγνωρισμένες θέσεις των κομμάτων όπως αυτές έχουν εγκριθεί στα πολιτικά προγράμματα και έντυπα που έχουν εκδοθεί από τα δυο αυτά κόμματα. Επίσης άλλοι τρόποι που θα μας βοηθήσουν να φτάσουμε στις απαντήσεις μας, θα είναι η αναζήτηση δημοσιευμένων ερευνών από εταιρείες δημοσκοπήσεων (γκάλοπ). Οι οποίες θα μας δείχνουν σε ποια ποσοστά αντηχούν οι θέσεις των δυο κομμάτων στην ελληνική κοινωνία. Ακόμη άλλος ένας τρόπος είναι τα ποσοστά των εκλογών των τελευταίων χρόνων για τα κόμματα Κ.Κ.Ε. και ΣΥΡΙΖΑ. Πού έχασαν και που κέρδισαν, εάν αύξησαν ή μείωσαν την εκλογική τους δύναμη.

Η δομή της εργασίας μας θα είναι ως εξής, αρχικά θα ξεκινήσουμε με μια αναφορά στην ιστορική αναδρομή των δυο κομμάτων, πότε δηλαδή ιδρύθηκαν, πότε εμφανίστηκαν σαν πολιτικοί σχηματισμοί και ποιες πολιτικές θέσεις ανέπτυξαν μέσα στα χρόνια, από την πολιτική τους ίδρυση μέχρι σήμερα. Στη συνέχεια θα αναφερθούμε ξεχωριστά σε ένα σημαντικό πολιτικό γεγονός που επηρέασε άμεσα και τα δυο κόμματα, δηλαδή την πολιτική διάσπαση που δημιουργήθηκε μεταξύ τους και από ένα κόμμα που ήταν αρχικά, δηλαδή το ΚΚΕ στη συνέχεια έγιναν δυο και δημιουργήθηκε ο Συνασπισμός. Το γεγονός αυτό προκάλεσε μεγάλες αλλαγές στην πορεία των κομμάτων που εξετάζουμε και αναθεώρησε τις πολιτικές τους θέσεις καθώς μετά από αυτό και τα δυο κόμματα διαμόρφωσαν σε άλλη βάση τις απόψεις τους και τις τοποθετήσεις τους για τα πολιτικά ζητήματα. Παρακάτω θα αναφερθούμε εκτεταμένα στα πολιτικά προγράμματα των κομμάτων αυτών και πως η πολιτική τους θέση βρίσκει απήχηση στην ελληνική κοινωνία. Θα αναφέρουμε συγκεκριμένα τις θέσεις των κομμάτων για την Ευρωπαϊκή Ένωση και αυτό θα μας βοηθήσει πολύ στη σύγκριση μεταξύ τους, δηλαδή να συγκρίνουμε τις θέσεις τους για την Ευρωπαϊκή Ένωση ώστε να εντοπίσουμε και να μπορέσουμε εν συνεχεία να απαντήσουμε στο κεντρικό μας ερώτημα, το οποίο είναι η σύγκλιση και η απόκλιση των πολιτικών τους θέσεων για την Ένωση αυτή. Επίσης μεγάλη βοήθεια θα προσφέρει στην εργασία μας και η δημοσίευση από εταιρείες δημοσκοπήσεων, των ερευνών δηλαδή που έχουν πραγματοποιήσει για να εντοπίσουν την πολιτική επιρροή των δυο κομμάτων στην

ελληνική κοινωνία και σε τι επίπεδο κυμαίνονται τα ποσοστά τους. Αν δηλαδή οι θέσεις και οι απόψεις τους γίνονται αποδεκτές από τον ελληνικό λαό και σε τι βαθμό.

Τέλος και αφού θα έχουμε προσπαθήσει να πλησιάσουμε και να κατανοήσουμε την στάση των κομμάτων με τα οποία ασχολούμαστε, να έχουμε καταλάβει δηλαδή την πολιτική τους θέση για την Ευρωπαϊκή Ένωση και πως εκφράζουν την θέση αυτή στο σήμερα, θα προσπαθήσουμε να δώσουμε μια σαφή απάντηση ως προς το κεντρικό μας ερώτημα, δηλαδή τι ομοιότητες και τι διαφορές εντοπίσαμε ανάμεσα στην επίσημη θέση των κομμάτων για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Να αναφέρουμε συμπερασματικά ότι επιλέξαμε δυο κόμματα του Ελληνικού Κοινοβουλίου που ανήκουν στην αριστερά και ίσως αυτό να θεωρηθεί ως παράδοξο σχετικά με την σύγκριση, γιατί θα περίμενε κάποιος να εντοπιστούν περισσότερες ομοιότητες παρά διαφορές και να μην υπάρξει ουσιαστική σύγκριση και αντιπαράθεση ως προς την έκθεση των πολιτικών θέσεων, ωστόσο από ότι φαίνεται από μια πρώτη έρευνα και μελέτη γύρω από τα δυο αυτά κόμματα, κάτι τέτοιο δεν προκύπτει, διότι εντοπίζουμε μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ τους.

Στόχος μας είναι να απαντηθεί το κεντρικό ερώτημα, οι ομοιότητες και οι διαφορές που υπάρχουν μεταξύ των δυο κομμάτων για την πολιτική στάση που κρατούν απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ποιά πολιτική ανάλυση κάνει το ένα κόμμα και ποιά το άλλο, πως στηρίζει το καθένα την άποψη του. Τι στρατηγική και τακτική ακολουθούν ώστε να καταγραφεί η πολιτική τους θέση ως κυρίαρχη στην ελληνική κοινωνία. Με λίγα λόγια πως προσπαθούν και τα δυο κόμματα να εξηγήσουν πολιτικά τις θέσεις και το νόημα της ύπαρξης της Ευρωπαϊκή Ένωση, ως προς το συμφέρον του Ελληνικού λαού αλλά και γενικότερα των λαών της Ευρώπης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

2.1 Προλεγόμενα

Στην Ιστορική Αναδρομή, θα παρουσιάσουμε την δημιουργία και την συνέχεια των δυο κομμάτων με τα οποία ασχολείται η εργασία μας. Το θέμα μας δηλαδή θα είναι η ιστορική τους πορεία, από τότε που εμφανίστηκαν μέχρι σήμερα. Θα αναφερθούμε σε χρονολογίες ίδρυσης και σε χρονολογίες σημαντικών γεγονότων που καθόρισαν την ιστορία αυτών των κομμάτων και θα αναπτύξουμε την ιστορική τους διαδρομή.

Το κεφάλαιο δηλαδή αυτό θα διαπραγματευτεί την ιστορική συνέχεια των δυο κομμάτων μέσα στο χρόνο, πως εμφανίστηκαν και ποια ανάγκη οδήγησε στην ίδρυση και εμφάνιση τους. Κάτι τέτοιο θα μας βοηθήσει στο να χαρτογραφήσουμε τα βασικά χαρακτηριστικά των κομμάτων αυτών από την γέννηση τους, τι πολιτικό χαρακτήρα έχουν δηλαδή αυτά τα κόμματα και πως μέσα στα χρόνια διατήρησαν σταθερές τις πολιτικές τους θέσεις, καθώς και πόσο τις εξέλιξαν και τις προσάρμοσαν στο σήμερα.

2.2 Ιστορική αναδρομή Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας (ΚΚΕ)

Στην ιστορική αναδρομή του Κ.Κ.Ε. θα περιοριστούμε χρονικά, θα αναφερθούμε δηλαδή από το 1949 και μετά ώστε η ιστορική αναδρομή και οι θέσεις του κόμματος να σχετίζονται με το θέμα μας, και τις επίσημες θέσεις του για αυτά τα ζητήματα. Θα περιοριστούμε λοιπόν, διότι μια ιστορική αναδρομή στα παλαιότερα χρόνια δεν θα μας βοηθήσει τόσο αφού το Κ.Κ.Ε. ήταν ακόμα στην παρανομία και τα προβλήματα που αντιμετώπιζε εκείνη την περίοδο ήταν πολλά.. Ωστόσο να αναφέρουμε ότι το ΚΚΕ είναι το μακροβιότερο Ελληνικό Κόμμα, κλείνει σχεδόν έναν αιώνα ζωής και δράσης. Ιδρύθηκε στο Πειραιά το 1918 με την ονομασία Σοσιαλιστικό Εργατικό Κόμμα Ελλάδος (ΣΕΚΕ). Μετονομάστηκε σε Κ.Κ.Ε. το 1924 στο τρίτο έκτακτο συνέδριο του. *" Το ΚΚΕ ιδρύθηκε το 1918, ως ώριμος καρπός της ανάπτυξης του εργατικού κινήματος στη χώρα μας, κάτω και από την επίδραση της Μεγάλης Οχτωβριανής Σοσιαλιστικής Επανάστασης του 1917 στη Ρωσία. Είναι το συνειδητό,*

οργανωμένο, πρωτοπόρο τμήμα της εργατικής τάξης που έχει στρατηγικό στόχο την ανατροπή του καπιταλισμού και την οικοδόμηση του σοσιαλισμού-κομμουνισμού.¹ "

Το καλοκαίρι του 1949 ο Εθνικός Στρατός κυριαρχούσε πλέον και είχε καταφέρει να περιορίσει τον Δημοκρατικό Στρατό Ελλάδας (Δ.Σ.Ε). Ο Δ.Σ.Ε είχε δεχτεί ισχυρό πλήγμα και οι μαχητές του για να γλιτώσουν τις εξορίες και τα βασανιστήρια φυγαδευτήκαν στη γειτονική χώρα της Αλβανίας και στην ανατολική Ευρώπη. Όσοι έμειναν πίσω κυνηγηθήκαν σκληρά και οι ίδιοι αλλά και οι οικογένειες τους, εξορίστηκαν, βασανίστηκαν, εκτελέστηκαν. Παράλληλα η ηγεσία του κόμματος και ο Γενικός Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής Νίκος Ζαχαριάδης είχαν μεταφερθεί στο Βουκουρέστι. Να σημειώσουμε ότι όσο το Κ.Κ.Ε ήταν στη παρανομία, τα στελέχη και τα μέλη του εμφανίζονταν μέσω της Ενιαίας Δημοκρατικής Αριστεράς (Ε.Δ.Α.) και από εκεί προσπαθούσαν να εκφράσουν την πολιτική ιδεολογία και τις πολιτικές θέσεις του Κ.Κ.Ε.

Το 1950 πραγματοποιήθηκε η 3^η Συνδιάσκεψη του Κ.Κ.Ε. Στη συνδιάσκεψη αυτή εμφανίστηκε έντονα η εσωκομματική διαπάλη στο Κόμμα. Οι αποφάσεις από την 3^η Συνδιάσκεψη είχαν να κάνουν σχετικά με την ήττα του Δ.Σ.Ε. όπου τότε ήταν και το κεντρικό ζήτημα. *" Η συνέχιση της διαπάλης τροφοδοτήθηκε από μια σειρά παράγοντες. Πρώτα από όλα από το γεγονός ότι συνεχιζόταν οι αντιφάσεις στις αναλύσεις του Κόμματος σε σχέση με την εκτίμηση της ήττας, αλλά και στην πολιτική του γραμμή, τη στρατηγική του. Επίσης ήταν περίοδος κατά την οποία εντάθηκε η ταξική πάλη στα κράτη της σοσιαλιστικής οικοδόμησης, αλλά και η διαπάλη στο εσωτερικό των ΚΚ που βρίσκονταν στην εξουσία. Ήταν η ίδια η περίοδος που στο ΚΚΣΕ εξελίχθηκε διαπάλη σε σχέση με τις νομοτέλειες της σοσιαλιστικής οικοδόμησης. Ταυτόχρονα οξύνθηκαν τα προβλήματα που ήδη υπήρχαν από την περίοδο του ΄Β Παγκοσμίου Πολέμου και με την λήξη του στη γραμμή του διεθνούς κομμουνιστικού κινήματος και ιδιαίτερα στα ΚΚ των καπιταλιστικών χωρών. Τότε υιοθετήθηκαν θέσεις για «εθνικό δρόμο» προς τον σοσιαλισμό όπως, π.χ., από το Βρετανικό Κομμουνιστικό Κόμμα. Στη διαπάλη στο ΚΚΕ συνέβαλαν και οι εξελίξεις στην Ελλάδα, τα προβλήματα που υπήρχαν στην οικοδόμηση και καθοδήγηση παράνομων κομματικών οργανώσεων, τα χτυπήματα του αντιπάλου στις Κομματικές οργανώσεις του Κόμματος κ.α. Στο έδαφος της πολιτικής γραμμής της ενότητας των δημοκρατικών και πατριωτικών δυνάμεων και της συμμαχίας των κομμουνιστών με σοσιαλδημοκρατικές δυνάμεις στο πλαίσιο της ΕΔΑ, αντικειμενικά ενισχύθηκαν και οι πιέσεις για οπορτουνιστική προσαρμογή του ΚΚΕ. ²".*

¹ Κομμουνιστική Επιθεώρηση (ΚΟΜΕΠ). Θεωρητικό και πολιτικό όργανο της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε. Απόσπασμα από το πρόγραμμα του Κ.Κ.Ε. σελ, 93. Τεύχος 3. 2013.

² Κεντρική επιτροπή του ΚΚΕ. Η 6^η πλατιά ολομέλεια της ΚΕ του ΚΚΕ. 11-12 Μάρτη 1956. Πρακτικά. Σελ, 7. Εκδ. Σύγχρονη Εποχή. Αθήνα 2010.

Το Κ.Κ.Ε. δεν είχε καταφέρει για πολλά χρόνια να έχει πρόγραμμα, ακολουθούσε αποφάσεις με στρατηγικό χαρακτήρα, χωρίς όμως ουσιαστικό πρόγραμμα. Ακολουθούσε και επεξεργαζόταν την στρατηγική που είχε υπάρξει στην 6^η Ολομέλεια του 1934. Έτσι εμφανίστηκε άμεσα η ανάγκη για νέο πρόγραμμα και αυτό αποτυπώθηκε και στο 7^ο Συνέδριο του ΚΚΕ (Οκτώβρης 1945). Έτσι στο 7^ο συνέδριο η Κεντρική Επιτροπή ανέλαβε να διαμορφώσει οριστικό σχέδιο προγράμματος και αυτό στη συνέχεια να παρουσιαστεί και να εγκριθεί από το 8^ο Συνέδριο του ΚΚΕ. Ωστόσο το σχέδιο προγράμματος δεν εγκρίθηκε και τελικά αποσύρθηκε το 1954 με απόφαση της ΚΕ (Κεντρικής Επιτροπής) του ΚΚΕ, αφού είχε δοθεί νωρίτερα για μελέτη και στην καθοδήγηση του ΚΚΣΕ (Κομμουνιστικό Κόμμα Σοβιετικής Ένωσης). Τότε από την ΚΕ του ΚΚΣΕ σημειώθηκε το εξής. " Το σχέδιο προγράμματος τρέχει μπροστά βάζει το σύνθημα της σοσιαλιστικής επανάστασης και της δικτατορίας του προλεταριάτου, αντί να συσπειρώνει όλες τις προοδευτικές δυνάμεις της χώρας στην πάλη ενάντια στην ντόπια αντίδραση και τους ξένους ιμπεριαλιστές, για τη δημοκρατική Ελλάδα. Πρέπει να βάλει: αστικοδημοκρατική επανάσταση. Αν πάμε για σοσιαλιστική επανάσταση τότε η Κυβέρνηση του πατριωτικού μετώπου δεν γίνεται πιστευτή. Ολοκληρωτικά το τμήμα του Προγράμματος για την Α.Δ. είναι λαθεμένο ³". Στη συνέχεια ακολούθησαν τα προβλήματα με την φραξιονιστική ομάδα στη Τασκένδη. Η Κομματική Οργάνωση της Τασκένδης ήταν η μεγαλύτερη ΚΟ του ΚΚΕ με 8.000 μέλη πολιτικούς πρόσφυγες. Το περιεχόμενο της φράξιας ήταν στην ουσία οι οπορτουνιστικές απόψεις που υπήρχαν έντονα στο κόμμα και όλα τα προηγούμενα χρόνια σχετικά με την ήττα του Δ.Σ.Ε. Στην 5^η Ολομέλεια το 1955 υπάρχει απόφαση για τα φραξιονιστικά επεισόδια της Τασκένδης και επιρρίπτει ευθύνες στον Κώστα Καλογιάννη μέλος της ΚΕ του ΚΚΕ. Η απόφαση της 5^{ης} Ολομέλειας αναφέρει : " Δίπλα σε μια πρωτοφανέρωτη λυσσαλέα συκοφαντική και δίχως αρχές επίθεση ενάντια στην ΚΕ του ΚΚΕ αποδέχτηκε και υποστηρίζει όλη την πολιτική πλατφόρμα της αντικομματικής φράξιας για καταδίκη και αναθεώρηση της γραμμής του ΚΚΕ από το 7^ο Συνέδριο μέχρι σήμερα και αλλαγή της ΚΕ του ΚΚΕ. Ο Κολιγιάννης δικαιώνει σήμερα τους καταδικασμένους από το Κόμμα οπορτουνιστές συνθηκολόγους και εχθρούς του κόμματος Παρτσαλίδη – Βαφειάδη – Καραγιώργη.⁴ "

Το 1956 στο ΚΚΣΕ (Κομμουνιστικό Κόμμα Σοβιετικής Ένωσης) επικράτησε η λεγόμενη δεξιά οπορτουνιστική στροφή. Δεν ήταν κάτι που εξέπληξε, αλλά κάτι αναμενόμενο, Έτσι το 20^ο Συνέδριο σηματοδεύτηκε από αυτή την στάση και περιόρισε τις επαναστατικές δυνάμεις και γενικότερα όλο το Διεθνές Κομμουνιστικό Κίνημα επηρεάστηκε, Υπήρξε υποχώρηση στην σοσιαλιστική-κομμουνιστική πορεία, ενισχύθηκαν οι οπορτουνιστικές δυνάμεις και κατά επέκταση επηρεάστηκε και υιοθέτησε τέτοια γραμμή και το ΚΚΕ. Η οπορτουνιστική αυτή στάση αποτυπώθηκε

³ Αρχείο ΚΚΕ, σημειώσεις Β. Μπαρτζιώτα από την συνάντηση με αντιπροσωπεία της ΚΕ του ΚΚΣΕ.

⁴ Β. Αφινιάν – Β. Κόντης – Κ. Παπουλίδης – Ν.Ντ. Σμιρνοβα – Ν. Τομιλίνα, οι σχέσεις ΚΚΕ και ΚΚΣΕ στο διάστημα 1953-1977, σελ. 100-118, εκδ. Παρατηρητής.

και σε έκθεση της ΚΕ του ΚΚΣΕ το 1955. Στην έκθεση λοιπόν αυτή η ΚΕ του ΚΚΣΕ τάσσεται κατά της ΚΕ του ΚΚΕ και κατά του Νίκου Ζαχαριάδη, ενώ με τον τρόπο της δικαιολογεί την φραξιονιστική ομάδα που έδρασε στη Τασκένδη. Αναφέρει λοιπόν χαρακτηριστικά η έκθεση : *" Για τις ταραχές που έγιναν στη κοινότητα των Ελλήνων πολιτικών προσφύγων στη Τασκένδη και για την ανώμαλη κατάσταση που δημιουργήθηκε στη Κομματική Οργάνωση της Τασκένδης του ΚΚΕ ευθύνονται κυρίως οι αντιπρόσωποι της ΚΕ του ΚΚΕ και προσωπικά ο σ. Ζαχαριάδης οι οποίοι με τις λανθασμένες ενέργειες τους και τη μεροληπτική τους στάση διέσπασαν την κομματική οργάνωση του ΚΚΕ σε δυο εχθρικές ομάδες. ⁵ "* .

Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε η 7^η Ολομέλεια το 1957. Στην Ολομέλεια παρευρέθηκε ο Ν. Ζαχαριάδης και μίλησε για τις κατηγορίες που υπήρξαν εναντίον του. Υπερασπίστηκε το Κόμμα και την επαναστατική του και πολιτική του δράση και χαρακτήρισε οπορτουνιστική τη νέα γραμμή και τις κατηγορίες προς το πρόσωπο του. Αναφέρουμε απόσπασμα από την ομιλία Ζαχαριάδη : *" Εγώ σύντροφοι, όλες τις ευθύνες για την πολιτική δράση του Κόμματος τις παίρνω εγώ πάνω μου. Πολιτική συνθηκολόγηση όμως σύντροφοι δεν κάνω. Λέω ότι τη γραμμή του Κόμματος τη χαρακτηρίζει ο μηδενισμός και σοβαρές οπορτουνιστικές εκδηλώσεις που αποτελούν κίνδυνο για το Κόμμα αυτές είμαι υποχρεωμένος να επισημάνω και σε αυτό θα παραμείνω. ⁶ "* . Τελικά η 7^η Ολομέλεια καθαίρεσε τον Ζαχαριάδη από την ΚΕ και τον διέγραψε από μέλος του κόμματος, επίσης ζητήθηκε να συγκροτηθεί και ειδική επιτροπή για να εξεταστεί εάν ο Ζαχαριάδης ήταν πράκτορας του εχθρού. Τα παραπάνω πέρασαν και εγκρίθηκαν από το 8^ο συνέδριο το 1961. Η 8^η Ολομέλεια το 1958 διέλυσε της Κομματικές Ομάδες και προώθησε τα μέλη τους στην ΕΔΑ. Στο 8^ο συνέδριο ήρθε πάλι στο προσκήνιο η γραμμή της αστικοδημοκρατικής επανάστασης, το αστικοδημοκρατικό στάδιο, έτσι η δεξιά οπορτουνιστική παρέκκλιση ήταν πλέον δεδομένη.

Στη συνέχεια η 11^η Ολομέλεια το 1967 αποφάσισε το εξής : *" Από την εξέταση της υπόθεσης Ζαχαριάδη δε βγαίνει ότι ο Ν. Ζαχαριάδης είναι πράκτορας του εχθρού. ⁷ "* Ακολούθησε η 12^η Ολομέλεια το 1968 στην οποία καθαιρέθηκαν τρία μέλη του ΠΓ (Πολιτικού Γραφείου), (Μήτσος Παρτσαλίδης, Ζήσης Ζωγράφος και Πάνος Δημητρίου). Επίσης η 12^η Ολομέλεια καταδίκασε την δεξιά οπορτουνιστική γραμμή και την φραξιονιστική ομάδα. Η απόφαση αυτή δικαιώθηκε στο χρόνο αφού η φραξιονιστική ομάδα δεν σταμάτησε το αντικομμουνιστικό της σχέδιο και την δράση της κατά του Κόμματος ενώ η διασπαστική τους συμπεριφορά συνεχίστηκε στα χρόνια της δικτατορίας όταν το ΚΚΕ έδινε τον δικό του μεγάλο αγώνα για να ελευθερωθεί ο

⁵ Ο.π, σελ. 87.

⁶ Το ΚΚΕ. Επίσημα κείμενα, τόμ. 8^{ος}, σελ. 709.

⁷ Ο. π, τόμ. 10^{ος} σελ. 61

λαός από τους ντόπιους συνταγματάρχες και από την αμερικανική κατοχή. Οι φραξιονιστές λοιπό βρήκαν ευκαιρία να εκμεταλλευτούν την παρανομία και τις δυσκολίες που αντιμετώπιζαν στελέχη και μέλη του κόμματος και το γεγονός ότι στην Ελλάδα δεν υπήρχαν για χρόνια Κομματικές Οργανώσεις. " Η ανοιχτή διασπαστική τους δράση, έγινε με την κατάληψη του ραδιοσταθμού του ΚΚΕ «Φωνή της Αλήθειας», απ' όπου καλούσαν τα μέλη και τα στελέχη του ΚΚΕ να μην πειθαρχήσουν με τις αποφάσεις της 12ης Ολομέλειας. Στη συνέχεια συγκρότησαν τη λεγόμενη Ενωτική Κεντρική Επιτροπή του ΚΚΕ και με μέσο την παραπληροφόρηση σχετικά με τις αποφάσεις της 12ης Ολομέλειας καλούσαν τους κομμουνιστές να συσπειρωθούν στην ομορτοουνιστική τους πλατφόρμα. Αλλά οι οργανώσεις του Κόμματος, υπερψήφισαν τις αποφάσεις της 12ης Ολομέλειας και συσπειρώθηκαν στο Κόμμα και την ΚΕ και όχι στη διασπαστική ομορτοουνιστική ομάδα, η οποία αμέσως μετά προχώρησε στη συγκρότηση κόμματος καπηλευόμενη τον τίτλο του ΚΚΕ, με την ονομασία «ΚΚΕ Εσωτερικού». Το λεγόμενο ΚΚΕ εσ. ήταν ονομασία με προβοκατόρική διάσταση, αφού μεγάλο τμήμα του ΚΚΕ συνέχιζε να βρίσκεται στις τότε σοσιαλιστικές χώρες και την ΕΣΣΔ από το τέλος του εμφυλίου πολέμου μετά την ήττα του ΔΣΕ. Έτσι οι ίδιοι προσκόλλησαν το «Εσωτερικού» στην ομορτοουνιστική τους ομάδα για να ξεχωρίζει από το ΚΚΕ, στο οποίο προσκόλλησαν οι ίδιοι το προσωνύμιο «Εξωτερικού» και συνέβαλαν έτσι στην αντικομμουνιστική προπαγάνδα περί ξενοκίνητου ΚΚΕ. Τα περί ξενοκίνητου ΚΚΕ, οργάνου της ΕΣΣΔ, ήταν μια από τις βασικές αιχμές της αντικομμουνιστικής προπαγάνδας της άρχουσας τάξης στη διάρκεια του εμφυλίου και μετά ως τη νομιμοποίηση του Κόμματος στα 1974. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ή για να γνωρίσουν οι νεότεροι ότι στο όνομα του ξενοκίνητου ΚΚΕ, στελέχη του στήθηκαν στο εκτελεστικό απόσπασμα σαν κατάσκοποι της ΕΣΣΔ. ⁸"

Το Σεπτέμβρη του 1974 το ΚΚΕ νομιμοποιείται. Καταργείται ο νόμος 509 κατά τον οποίο εκτελέστηκαν, κνηγήθηκαν, εξορίστηκαν, πολλοί αγωνιστές, κομμουνιστές. Η κυβέρνηση εθνικής ενότητας αναγνωρίζει με νομοθετικό διάταγμα μετά από 27 χρόνια το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας. Στις 25 Σεπτέμβρη κυκλοφορεί και επίσημα το πρώτο νόμιμο φύλλο της εφημερίδας του Κόμματος, ο Ριζοσπάστης. Από τις 22 Αυγούστου είχε επιστρέψει στην Ελλάδα και ο Χαρίλαος Φλωράκης ο γραμματέας της ΚΕ του ΚΚΕ. Στη πρώτη του συνέντευξη στην Ελλάδα αναφέρει χαρακτηριστικά : " Έπειτα από 27 χρόνια συνεχούς παρανομίας, το ΚΚΕ κατακτά τη νομιμότητα. Είκοσι επτά χρόνια το ΚΚΕ, η ύπαρξή του, η δράση του, θεωρούνταν απ' το επίσημο κράτος με ειδικό νόμο, το νόμο 509, έγκλημα. Χιλιάδες είναι τα μέλη και στελέχη του, οι οπαδοί του, που τα χρόνια αυτά συνελήφθησαν, βασανίστηκαν, εκτοπίστηκαν, φυλακίστηκαν και πολλοί εκτελέστηκαν με βάση το νόμο αυτό. Στρέφουμε ιδιαίτερα αυτή τη στιγμή τη σκέψη μας στους χιλιάδες ήρωες, οπαδούς, μέλη και στελέχη του ΚΚΕ, που έδωσαν τα πάντα, έδωσαν τη ζωή τους στους αγώνες για ένα καλύτερο μέλλον της πατρίδας μας ⁹".

⁸ Ριζοσπάστης, Ένθετη έκδοση "7 μέρες μαζί". Κυριακή 11 Ιούλη 2004.

⁹ Ριζοσπάστης, Στήλη "Σαν σήμερα". Σάββατο 23 Σεπτέμβρη 2000.

2.3 Ιστορική αναδρομή Συνασπισμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς (ΣΥΡΙΖΑ)

Το 1992 ιδρύθηκε ως ενιαίος σχηματισμός ο Συνασπισμός της Αριστεράς και της Προόδου. (μετονομάστηκε σε Συνασπισμό της Αριστεράς των Κινήσεων και της Οικολογίας στο συνέδριο του το 2003). Ουσιαστικά οι αλλαγές και οι διαδικασίες είχαν ξεκινήσει από το 1988 όταν κομμάτια της ελληνικής αριστεράς διαφωνούσαν με το ΚΚΕ και άλλαξαν πορεία, φτάνοντας τελικά στο 1^ο Ιδρυτικό Συνέδριο του Συνασπισμού το 1992. Από το 1988 λοιπόν είχε αρχίσει να σχηματίζεται μαζί με το ΚΚΕ και την Ελληνική Αριστερά (ΕΑΡ), ο Συνασπισμός της Αριστεράς και της Προόδου ως πολυκομματικές συμμαχίες. Οι συμμαχίες αυτές ήταν : η Νέα Πορεία, το ΚΟΔΗΣΟ, η ΕΔΑ, και το Αγροτικό Κόμμα. Τον Ιούνιο του 1990 πραγματοποιήθηκε η πλατιά συνδιάσκεψη και τον Ιούνιο του 1991 η 1^η Πανελλαδική Συνέλευση του Συνασπισμού. Τότε ήρθε και η διάσπαση στο ΚΚΕ με πολλά εσωκομματικά προβλήματα.(ανανεωτικοί- δογματικοί). Η διάσπαση είχε αρχίσει να διαφαίνεται ήδη από τον Φλεβάρη του 1991. Μεγάλο μέρος στελεχών και μελών του ΚΚΕ πίστευαν ότι αυτή η προσπάθεια είχε ως στόχο να καταργήσει, να εξαφανίσει το ΚΚΕ και να ανακηρυχτεί ο Συνασπισμός ως ενιαίο αυτόνομο κόμμα.

Το 1991 υπήρξε Διακήρυξη με την οποία ο ΣΥΝ (Συνασπισμός) αυτοπροσδιοριζόταν ως « αυτοτελής πολιτικός πολυκομματικός οργανισμός». Τελικά τον Ιούνιο του 1991 υπήρξε πλήρη διαφωνία της ΚΕ του ΚΚΕ και του Συνασπισμού. Η ΚΕ ζήτησε να καταργηθεί ο Συνασπισμός, κάτι τέτοιο δεν έγινε και έτσι χώρισαν οριστικά οι δρόμοι ΚΚΕ και Συνασπισμού, με αποτέλεσμα την 1^η Πανελλαδική συνέλευση του και στη συνέχεια την ίδρυση του. *" Η Πανελλαδική Συνέλευση εξέλεξε τη νέα Κεντρική Πολιτική Επιτροπή (ΚΠΕ) με 141 μέλη. Η σύνθεση της ΚΠΕ επιβεβαίωσε τον πολυκομματικό χαρακτήρα και τη συνθετική ικανότητα του φορέα. Η ΚΠΕ εξέλεξε πρόεδρο του Συνασπισμού τη Μαρία Δαμανάκη και νέα Πολιτική Γραμματεία.. Γραμματέας του Συνασπισμού εκλέχθηκε ο γραμματέας της ΕΑΡ Φώτης Κουβέλης και κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι οι Μ. Ανδρουλάκης και ο Γρ. Γιάνναρος. Η πρώτη φάση της προϊστορίας του σημερινού Συνασπισμού είχε ολοκληρωθεί.¹⁰ "* Το πρώτο συνέδριο του Συνασπισμού, το ιδρυτικό συνέδριο που έλαβε χώρα τον Ιούνιο του 1992 ανέδειξε τον Συνασπισμό ως ένα πολυτασικό, πολυφωνικό κόμμα. Υπήρξε πολιτική απόφαση και αναγνώριζε τα τρία σημεία που χαρακτήριζαν τότε τον Συνασπισμό, δηλαδή : *" Προοδευτικός εκσυγχρονισμός, ισχυρός ΣΥΝ, δημιουργία προϋποθέσεων για κυβέρνηση συνεργασίας με το ΠΑΣΟΚ και τους Οικολόγους .¹¹"* .

Το 1993 πραγματοποιήθηκε Ολομέλεια της ΚΠΕ. Τότε ο Συνασπισμός αντιμετώπιζε προβλήματα σχετικά με την ηγεσία, στελέχη του, ζητούσαν την παραίτηση της Μ.

¹⁰ Γιάννης Μπαλάφας. 20 χρόνια χρειάστηκαν. Το χρονικό του εγχειρήματος του Συνασπισμού. σελ. 22. εκδ. νήσος. 2010.

¹¹ Ο.π., σελ. 33.

Δαμανάκη και τοποθέτηση στην ηγεσία του Ν. Κωνσταντόπουλου. Έτσι μέσα σε αυτές τις δύσκολες συνθήκες για το κόμμα του Συνασπισμού, πραγματοποιήθηκε η ΚΠΕ. Η τότε πρόεδρος Μ. Δαμανάκη ζήτησε συσπείρωση και εμπιστοσύνη διότι διαφορετικά υποστήριζε ότι κινδυνεύει η ύπαρξη του ίδιου του Συνασπισμού. Τότε μέλη και στελέχη του ΣΥΝ κατηγορήσαν την ΚΠΕ ότι δεν είχε άμεση επαφή με τον απλό κόσμο, με τα απλά μέλη και τις τοπικές οργανώσεις και ζητήθηκε ενότητα στη βάση και καλύτερος συντονισμός με την ΚΠΕ. Το 1993, χρονιά που είχε και προεκλογικό χαρακτήρα, βρήκε τον Συνασπισμό με πολλά προβλήματα στο εσωτερικό του και στη ηγεσία. Πολλές οι φωνές εντός του κόμματος που διαφωνούσαν για διάφορα ζητήματα. Π.χ. το ζήτημα της ΠΓΔΜ ή το Μάαστριχ, έτσι ο Συνασπισμός με όλες αυτές τις διαφωνίες κι αντιφάσεις παρουσίασε την εικόνα ενός κόμματος υπό διάλυση.

Ακολούθησε το 2^ο Συνέδριο του Συνασπισμού. Σκοπός ήταν η ανασυγκρότηση του χώρου της Ριζοσπαστικής Αριστεράς και των Οικολόγων. Στο Συνέδριο αυτό υπήρχαν τέσσερις υποψήφιοι πρόεδροι και η εσωκομματική σύγκρουση όλο και μεγάλωνε. " Το 2^ο (Έκτακτο) Συνέδριο ξεκίνησε στις 16 Δεκέμβρη, με εισήγηση του Α. Κύρκου εκ μέρους της Π.Γ. Οι σύνεδροι ήταν 1.250, εκλεγμένοι από τα 18.000 μέλη των 430 οργανώσεων του κόμματος. Παραβρεθήκαν και μίλησαν εκπρόσωποι της Νέας Οικολογικής Πρωτοβουλίας, της ΑΚΟΑ και του Κέντρου Σοσιαλιστικών Μελετών. Αρνητική εντύπωση στους και στις συνέδρους προξένησε με την ολιγόλεπτη ομιλία της η Μ. Δαμανάκη. Δήλωσε ότι δεν θα είναι υποψήφια για την ΚΠΕ και κάλεσε και τα άλλα ηγετικά στελέχη να πράξουν το ίδιο. Έκανε κριτική στην ομιλία του Α. Κύρκου, γιατί αναφέρθηκε σε ευθύνες που είχε και η ίδια, ενώ μίλησε και για ριζική ανανέωση της ηγεσίας, για να μπει όπως είπε τέρμα στον παραγοντισμό και τις ίντριγκες. Ήταν μια τοποθέτηση που αδικούσε τη σημαντική προσφορά της στο κόμμα και στο χώρο όλα τα προηγούμενα χρόνια, που πίκρανε έναν ολόκληρο κόσμο που την είχε περιβάλει με την εμπιστοσύνη του.¹² "

Από το Συνέδριο αυτό εξελέγη νέος πρόεδρος του Συνασπισμού ο Ν. Κωνσταντόπουλος. Επίσης αξίζει να αναφερθούν από την Πολιτική Απόφαση του Συνεδρίου τα εξής : " Η ριζοσπαστική προγραμματική αντιπολίτευση από θέσεις μιας σύγχρονης, αυτόνομης Αριστεράς, με αφετηρία τις προγραμματικές επιλογές του προοδευτικού-δημοκρατικού εκσυγχρονισμού. Η προτεραιότητα που δόθηκε στις προτάσεις για τα προβλήματα εθνικής στρατηγικής και στην πρωτοπόρα πρόταση για Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής. Η θέση για ριζοσπαστική και άμεση αναθεώρηση της συνθήκης του Μάαστριχ.¹³ "

Ο Συνασπισμός με νέο πλέον πρόεδρο τον Ν. Κωνσταντόπουλο προσπαθεί να ανασυνταχτεί και να ξεπεράσει τις δυσκολίες που αντιμετώπιζε τα προηγούμενα χρόνια. Έθεσε νέους στόχους ώστε να υπάρχει ενότητα στο εσωτερικό του κόμματος και αυτό να εκφράζεται και στην κοινωνία. Ο Κωνσταντόπουλος προσπάθησε να έρθει σε άμεση επαφή με τον απλό κόσμο και οι επισκέψεις σε διάφορα μέρη της ελληνικής επαρχίας αυξήθηκαν. Η εικόνα του Συνασπισμού άρχισε να αλλάζει, οι

¹² Ό.π.,σελ.56.

¹³ Ό.π.,σελ.56.

αντιδράσεις από το εσωτερικό δεν εξαλείφθηκαν εντελώς, μειώθηκαν όμως αρκετά. " Στο ίδιο διάστημα, στον Συνασπισμό επικράτησε εσωκομματική ηρεμία και συσπείρωση, με αποτέλεσμα την καλή δημόσια εικόνα. Υπήρξε, βεβαίως, η διακριτή αντιπολιτευτική παρουσία της τάσης του Αριστερού Ρεύματος, με τις προτάσεις του στα όργανα και τη δημόσια εκδήλωση του στις αρχές Μάρτη, με «δικούς του» ομιλητές και θέμα «Για ένα νέο αριστερό ευρωπαϊσμό». Ένταση υπήρξε, επίσης, στο συνέδριο των νέων του ΣΥΝ, στο οποίο ιδρύθηκε η Ένωση Αριστερών Νέων (ΕΑΝ).¹⁴ "

Ο Συνασπισμός προγραμμάτισε για τις 7-10 Μάρτη του 1996, το Συνέδριο του (τελικά πραγματοποιήθηκε 14-17 Μάρτη). Τότε ο πρωθυπουργός της χώρας Α. Παπανδρέου βρισκόταν στο νοσοκομείο και δήλωσε ότι αποχωρεί από την πρωθυπουργία. Το ΠΑΣΟΚ (Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα) έπρεπε να εκλέξει νέο πρόεδρο και κατά επέκταση και πρωθυπουργό. Τελικά εκλέχτηκε ο Κ. Σημίτης. Τότε από το εσωτερικό του Συνασπισμού ξεκίνησε πάλι η πολυφωνία, Ο Αλαβάνος π.χ. έβρισκε ενδιαφέρουσα την κεντροαριστερή εκδοχή του ΠΑΣΟΚ. Ο Λαφαζάνης διαφωνούσε, ενώ η Δαμανάκη πίστευε ότι θα ήταν καλό ένας διάλογος δημόσιος μεταξύ Αριστεράς και ΠΑΣΟΚ. Τελικά έπειτα από πολλές διεργασίες και προτάσεις το Συνέδριο αποφάσισε τα εξής : " Ο αυτόνομος χαρακτήρας και ρόλος στην πολιτική ζωή της χώρας που έπρεπε να έχει ο ΣΥΝ ως σύγχρονη δημοκρατική Αριστερά και η συνέχιση της προγραμματικής αντιπολίτευσης, με δεδομένη την αντίθεση του ΣΥΝ στην εφαρμοζόμενη κυβερνητική πολιτική.¹⁵ "

Σκοπός του Συνασπισμού ήταν να μπει ξανά στη Βουλή (ήταν τρία χρόνια εκτός), τα νέα του συνθήματα που κυκλοφόρησαν από την Εκλογική Διακήρυξη του Συνασπισμού ήταν, «Η Βουλή είναι μόνο η αρχή», «Κοιτάξτε μας στα μάτια και ψηφίστε». Τελικά στις 22 Σεπτέμβρη ο Συνασπισμός επανήλθε στο Κοινοβούλιο με 347.051 ψήφους και ποσοστό 5,12% ενώ εξέλεξε 12 βουλευτές. Ακολουθούν τα χρόνια 1996-2000 ο Συνασπισμός πλέον στη Βουλή, προσπαθεί μέσα από πρωτοβουλίες να εκφράζει ανοιχτά τις προγραμματικές του δηλώσεις για καλύτερη οικονομική και κοινωνική πολιτική και αλλαγή στον τρόπο διακυβέρνησης, κάνοντας σκληρή κριτική στην κυβέρνηση Σημίτη. Το 1997 χαρακτηρίζεται από τον Συνασπισμό ως «έτος πρωτοβουλιών και ανοίγματος στην κοινωνία». Την χρονιά αυτή λοιπόν ασχολείται έντονα με το θέμα της ανεργίας αλλά και με θέματα εθνικής στρατηγικής και αυτοδιοίκησης αφού το 1998 ήταν χρονιά για τις αυτοδιοικητικές εκλογές. Το 1999 ήταν έτος ευρωεκλογών, τα ποσοστά του Συνασπισμού ανήλθαν στο 5,16% μικρότερα από το 6,2% των ευρωεκλογών του 1994. Μετά από αυτό εμφανίστηκαν τα πρώτα προβλήματα και οι διαφοροποιήσεις, το Αριστερό Ρεύμα το

¹⁴ Ο.π.,σελ. 61.

¹⁵ Ο.π., σελ. 91.

ίδιο κιάλας βράδυ των εκλογών έκανε πρόταση για συνεργασία-μέτωπο με ΚΚΕ-ΣΥΝ-ΔΗΚΚΙ. Ύστερα το 2000 εμφανίστηκαν ενδείξεις πρόωρων εκλογών, για τον Συνασπισμό ήταν ζήτημα να κρατήσει τις δυνάμεις του και την θέση του στη Βουλή αφού τα ποσοστά που του έδιναν ήταν κάτω από 4% έως και 3,2%. Οι προβλέψεις επαληθεύτηκαν και ο Συνασπισμός εξασφάλισε στις εκλογές μόνο 3,2% και την παραμονή του στη Βουλή.

Το 2000 η Πολιτική Γραμματεία αναγγέλλει το 3^ο τακτικό Συνέδριο του ΣΥΝ . Το συνέδριο αυτό χαρακτηρίστηκε από ανακατατάξεις και αποχωρήσεις στελεχών και μελών. Το 2004 κάνει την εμφάνιση του το νέο εκλογικό σχήμα του Συνασπισμού, ως Συνασπισμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς- Ενωτικό ψηφοδέλτιο. Με αυτό το σχήμα θα προχωρούσε στις βουλευτικές εκλογές του 2004. Τα αποτελέσματα από αυτό το νέο εγχείρημα ήταν ο ΣΥΡΙΖΑ να ξεπεράσει το 3% και να εκλέξει 6 βουλευτές. Η ΚΠΕ εκτίμησε ως θετικό το αποτέλεσμα των εκλογών στη πρώτη μετεκλογική ΚΠΕ τον Μάρτη του 2004 και ότι ο ΣΥΡΙΖΑ ως στρατηγική επιλογή θα έπρεπε να στηριχτεί και στο ευρωψηφοδέλτιο. Στο 4^ο τακτικό Συνέδριο τον Δεκέμβρη του 2004 ο Ν. Κωνσταντόπουλος φεύγει και νέος πρόεδρος αναλαμβάνει ο Α. Αλαβάνος. Ο νέος πρόεδρος μιλούσε για πιο «αριστερή πορεία» και έθετε τους εξής στόχους για τα χρόνια 2005-2006 : *" Η ανασυγκρότηση του κόμματος, με εξωστρεφή προσανατολισμό. Κύρια προτεραιότητα η νεολαία. Διεξαγωγή του Οργανωτικού-Καταστατικού Συνεδρίου στις 16 και 17 Απρίλη 2005. Η επανεκκίνηση του εγχειρήματος του ΣΥΡΙΖΑ, με παράλληλο άνοιγμα στο ΚΚΕ. Η διεθνής διάσταση της πολιτικής του ΣΥΝ, με αιχμές τη σύγκληση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Φόρουμ στην Αθήνα, το 2006, και το 1^ο Συνέδριο του Κόμματος Ευρωπαϊκής Αριστεράς (ΚΕΑ) στην Αθήνα, τον Οκτώβρη του 2005. Η προετοιμασία για τις δημοτικές και νομαρχιακές εκλογές, τον Οκτώβρη του 2006.*¹⁶

Το 2007 λίγο μετά την προκήρυξη των εκλογών, ΔΗΚΚΙ και Οικολογική Παρέμβαση ανακοινώνουν την συνεργασία τους με τον ΣΥΡΙΖΑ και την κοινή κάθοδο στις εκλογές. Το αποτέλεσμα ήταν 5,04% και 14 βουλευτές, ο ΣΥΡΙΖΑ ήταν στους νικητές των εκλογών. Στη συνέχεια συναντάμε το 5^ο Συνέδριο του Συνασπισμού, Ο Αλαβάνος μιλούσε πλέον για ανανέωση, για νέα πρόσωπα που έπρεπε να ηγηθούν, το Συνέδριο τελικά εξέλεξε νέο πρόεδρο τον Αλέξη Τσίπρα με ποσοστό 70,41% και 840 ψήφους έναντι του Κουβέλη με ποσοστό 28,67% και 342 ψήφους. Ο Συνασπισμός είχε πλέον νέο πρόεδρο τον Α. Τσίπρα. Τον Μάρτη του 2012 Ο ΣΥΡΙΖΑ-ΕΚΜ (Ενωτικό Κοινωνικό Μέτωπο), εμφανίζεται με πολλές προσδοκίες ως ενωτικός εκλογικός συνδυασμός και ζητά την στήριξη του λαού ώστε να καταργήσει τις κυβερνήσεις των μνημονίων. Το αποτέλεσμα ήταν πολύ θετικό για τον ΣΥΡΙΖΑ αναδείχθηκε δεύτερο κόμμα και εξέλεξε 52 βουλευτές. Στις πρόωρες

¹⁶ Ο.π., σελ. 268.

εκλογές στις 25 Ιανουαρίου 2015 Ο ΣΥΡΙΖΑ βγήκε νικητής και μαζί με το κόμμα των ΑΝ.ΕΛ (Ανεξάρτητοι Έλληνες), δημιούργησαν την συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ με πρωθυπουργό τον Α. Τσίπρα.

2.4 Ανακεφαλαίωση

Με την ιστορική αναδρομή λοιπόν, καταφέραμε μια πρώτη εισαγωγή στο θέμα μας, ώστε να γνωρίζουμε την πορεία των δυο κομμάτων μέσα στο χρόνο και να είμαστε σε θέση να αντιλαμβανόμαστε και να εξηγούμε τις πολιτικές τους θέσεις, στηριζόμενοι πάντα στην ιστορία τους και στην πολιτική τους διαδρομή από την ίδρυση τους μέχρι σήμερα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η ΔΙΑΣΠΑΣΗ

3.1 Προλεγόμενα

Στο κεφάλαιο αυτό θα ασχοληθούμε με ένα ζήτημα που απασχόλησε έντονα τις διεργασίες και την ιστορία των δυο κομμάτων. Το θέμα αυτό δεν είναι άλλο από την διάσπαση του ΚΚΕ και την δημιουργία του Συνασπισμού. Η διάσπαση λοιπόν αυτή ήταν η αφετηρία ώστε τα δυο κόμματα να ακολουθήσουν χωριστούς δρόμους.

Μέσω της διάσπασης θα διακρίνουμε τις διαφορές και τις διαφωνίες τους, τι ήταν αυτό δηλαδή που τους οδήγησε σε πλήρη ρήξη και σε δημιουργία του νέου πολιτικού φορέα, δηλαδή του Συνασπισμού. Σε ποιές πολιτικές θέσεις αλλά και προγραμματικές δεν κατάφεραν να συμφωνήσουν. Τι συνέβη και πλέον η μόνη λύση, ήταν οι παράλληλοι δρόμοι για τα δυο κόμματα.

3.2 Η διάσπαση του ΚΚΕ και η ίδρυση του Συνασπισμού

Στην ενότητα αυτή, θα αναπτύξουμε τους λόγους που οδήγησαν στη διάσπαση του ΚΚΕ το 1991 και στη δημιουργία νέου σχηματισμού, του Συνασπισμού. Αν και έχουμε κάνει λόγο και παραπάνω για αυτό το ιστορικό γεγονός, ωστόσο θα αναφερθούμε και με περισσότερες λεπτομέρειες σε αυτή την ξεχωριστή ενότητα, διότι η κατάσταση αυτή ήταν κάτι που σημάδεψε και τα δύο κόμματα και οδήγησε στις διαφορετικές θέσεις που εκφράζουν σήμερα πολιτικά και ιδεολογικά καθώς και στις βασικές τους διαφωνίες. Ξεκινάμε λοιπόν με ένα μικρό ιστορικό για το τι προηγήθηκε της διάσπασης. Το 1987-88 τα προβλήματα στις πρώην σοσιαλιστικές χώρες και οι ανατροπές ήταν κάτι που απασχόλησε και σημάδεψε όλο το διεθνές Κομμουνιστικό Κίνημα και όλα τα Κομμουνιστικά Κόμματα. Ο σοσιαλιστικός-επαναστατικός χαρακτήρας τους κλονίστηκε και εμφανίστηκαν σημάδια παρακμής και οπορτουλιστικής τάσης. Στην Ελλάδα το 1987 υπάρχει κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ η κριτική που δέχεται από το ΚΚΕ είναι ότι ασκεί συντηρητική πολιτική και εξυπηρετεί τα συμφέροντα και τις βλέψεις του μεγάλου κεφαλαίου.

Την ίδια χρονιά πραγματοποιείται το 12^ο Συνέδριο του ΚΚΕ οπότε εκεί εκτιμούσε το εξής για την κατάσταση στη χώρα τότε και την κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ : " *Βαθύτερη προσαρμογή στην ΕΟΚ και στο σύστημα του ιμπεριαλισμού, ενίσχυση της μονοπωλιακής συγκέντρωσης και διεθνοποίησης του κεφαλαίου, επιθέσεις ενάντια στις κατακτήσεις των εργαζομένων, βίαιη προσαρμογή της οικονομίας στις κατευθύνσεις της*

*ΕΟΚ και στις δυνάμεις του άνισου καπιταλιστικού ανταγωνισμού, ακόμα πιο μαζική ανεργία, περιορισμό των δημοκρατικών δικαιωμάτων.*¹⁷ ”.

Μέσα λοιπόν σε αυτή την κατάσταση και σε αυτές τις συνθήκες το Συνέδριο θα αποφασίσει την πρόταση για αλλαγή. Ένα νέο τύπου εγχείρημα, με στόχο τον σοσιαλισμό. Θεωρεί λοιπόν το Συνέδριο, ότι αυτό μπορεί να γίνει με την δημιουργία ενός κοινωνικοπολιτικού συνασπισμού. Κάτι τέτοιο λοιπόν επιχειρείται για πρώτη φορά και αυτό που επιδιώκεται είναι : *“ Η ανάπτυξη ενός τέτοιου μαζικού λαϊκού κινήματος, που θα είναι ικανό να αχρηστεύει τις υπονομευτικές ενέργειες των αντιπάλων και να υπερασπίζεται τη δημοκρατικά εκφρασμένη θέληση της πλειοψηφίας του λαού*¹⁸ ”.

Επίσης η ΚΕ εκτιμά : *“ Ότι η αλλαγή δεν αποτελεί μια νομοτέλεια για το πέρασμα στην επαναστατική διαδικασία μετάβασης στο σοσιαλισμό, αλλά, ωστόσο, «πηγάει από πραγματικές ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας, προσφέρει την εναλλακτική λύση ενάντια στο δικομματισμό, διευκολύνει την παραπέρα συσπείρωση των κοινωνικών και πολιτικών δυνάμεων, της ίδιας της αλλαγής και του σοσιαλισμού. Ταυτόχρονα, μπορεί να αποτελέσει το πέρασμα στην ενιαία επαναστατική διαδικασία μετάβασης στο σοσιαλισμό. Η κατεύθυνσή της είναι αντιιμπεριαλιστική, αντιμονοπωλιακή*¹⁹ ” .

Ακόμα το Συνέδριο ξεκαθαρίζει τα εξής : *“ Ότι δεν προκαθορίζει την έκταση και τη σύνθεση του συνασπισμού. Επιδιώκει σχέσεις με όλες τις δυνάμεις, βασισμένες στην ισοτιμία, στο σεβασμό της αυτοτελείας τους, στην αναγνώριση της διαφορετικότητάς τους, ενάντια σε κάθε πνεύμα ηγεμονισμού ή παραγνώρισης της επιρροής κάθε ξεχωριστής δύναμης. Υπογραμμίζει ακόμη ότι είναι στρατηγικής σημασίας η συμμαχία της εργατικής τάξης με την αγροτιά, τα μικρομεσαία στρώματα, τη διανοήση, τη νεολαία κ.ά. Και τονίζει πως η ενότητα της εργατικής τάξης αποτελεί τη βάση για την προώθηση της κοινωνικής συμμαχίας. Ταυτόχρονα, το Συνέδριο εκτιμά ότι συντελούνται νέες ποιοτικές αλλαγές στην κοινωνικοοικονομική πραγματικότητα και αποφασίζει το επόμενο, 13ο, Συνεδριό του να είναι Προγραμματικό.*²⁰”.

Το 1988 το ΚΚΕ δημοσιεύει το σχέδιο-πλαίσιο της πολιτικής συμμαχίας των δυνάμεων της Αριστεράς και της Προόδου. Σχεδιάζει την ανάπτυξη με νέα κριτήρια, με ένα πρόγραμμα δημοκρατικών αλλαγών, με ριζοσπαστικές λύσεις στην πολιτική και οικονομική ζωή της χώρας. Για ανεξάρτητη εξωτερική πολιτική. Δίνει βάρος στην εκπαίδευση, την υγεία , την κοινωνική ασφάλιση. Ενισχύει τα μέτωπα πάλης και τις συνεργασίες με άλλες δυνάμεις και εκφράζει την ανάγκη να δημιουργηθεί « επιτροπή πολιτικής συνεργασίας και διαλόγου ». Μετά απο αυτά, το 1989

¹⁷ Ριζοσπάστης. Στήλη, Πολιτική, σελ. 10. Κυριακή 15 Ιούλη 2001

¹⁸ Ο.π., σελ. 10.

¹⁹ Ο.π., σελ. 10.

²⁰ Ο.π., σελ. 10

ακολουθούν κοινές πολιτικές συγκεντρώσεις ΚΚΕ και ΕΑΡ. Επίσης το 1989 πραγματοποιείται σύσκεψη από τα κόμματα ΚΚΕ, ΕΑΡ (Ελληνική Αριστερά), ΕΔΑ (Ενιαία Δημοκρατική Αριστερά), ΕΣΠΕ (Ενιαία Σοσιαλιστική Παράταξη Ελλάδας), ΑΚΕ (Αγροτικό Κόμμα Ελλάδας). Από αυτή λοιπόν την σύσκεψη αποφασίστηκε η δημοσίευση πολιτικής δήλωσης, που προσδιορίζει τον χαρακτήρα του Συνασπισμού και τους σκοπούς του, όπως επίσης και η δημιουργία επταμελούς επιτροπής που θα είναι υπεύθυνη για το έργο και την εκπόνηση του κοινού προγράμματος.

Το 1989 και μετά το σκάνδαλο Κοσκωτά, η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ προκηρύσσει εκλογές. Στις εκλογές αυτές το ΚΚΕ συμμετέχει μέσα από τον Συνασπισμό. Δεν προκύπτει αυτοδυναμία από τα μεγάλα κόμματα (Ν.Δ. ΠΑΣΟΚ). Η Γραμματεία Συνασπισμού κάνει πρόταση για σχηματισμό κυβέρνησης ευρύτατης δυνατής αποδοχής, η οποία θα είναι υπεύθυνη για την διαδικασία της διαφάνειας σχετικά με τα σκάνδαλα και την διαφθορά και μετά θα οδηγήσει την χώρα σε εκλογές. Εντωμεταξύ απορρίπτεται η πρόταση του ΠΑΣΟΚ για κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ-Συνασπισμού και προκύπτει η Κυβέρνηση Τζαννετάκη. Στη βουλή τότε υπήρξε κι η πρώτη ρήξη αφού ο Γ. Κάππος χωρίς να έχει ενημερώσει και συζητήσει με το Κόμμα εκφράζει την διαφωνία του στη Βουλή και ξεκινά η πρώτη διασπαστική τάση. Το 1989 λοιπόν τα σημάδια της διάσπασης είναι τεράστια και ειδικά για την νεολαία, για την ΚΝΕ (Κομμουνιστική Νεολαία Ελλάδας).

Τον Οκτώβρη της ίδιας χρονιάς προκηρύσσονται πάλι εκλογές, ούτε από αυτές προκύπτει αυτοδυναμία. Τότε το ΠΓ της ΚΕ του ΚΚΕ στηρίζει την πρόταση του Συνασπισμού για δημιουργία κυβέρνησης κοινής αποδοχής. Προκύπτει λοιπόν κυβέρνηση με συμμετοχή των κομμάτων Συνασπισμός, ΠΑΣΟΚ, Ν.Δ (Νέα Δημοκρατία). Ωστόσο η κυβέρνηση αυτή δεν τα καταφέρνει και το 1990 γίνονται ξανά εκλογές και νικητής βγαίνει το κόμμα της Ν.Δ.

Το ΚΚΕ οδεύει προς το 13^ο Συνέδριο με τη σκέψη του στις ανατροπές των σοσιαλιστικών χωρών και την αύξηση των ομορτιστικών τάσεων και δυνάμεων που εμφανίζονται πιο έντονα στις αρχές του 1990 και σε όλη τη διαδικασία του 13^{ου} Συνεδρίου αλλά και μετά, μεθοδεύουν την διάλυση του Κόμματος και την μεταφορά των δυνάμεων του στο Συνασπισμό και την μετατροπή αυτού σε αυτοτελές αυτόνομο κόμμα. Παράλληλα, την ίδια χρονική περίοδο ο Συνασπισμός αντιμετωπίζει τα πρώτα προβλήματα και διαφωνίες στο εσωτερικό σχετικά με ζητήματα τακτικής και στρατηγικής. Το πρόβλημα πλέον δεν κρύβεται και τον Ιούνιο του 1990 ξεσπά ολοκάθαρο. Τότε πραγματοποιείται η πλατιά Ολομέλεια της ΚΕ του ΚΚΕ για να αποφασίσουν για το προσχέδιο των Θέσεων για το 13ο Συνέδριο. Η πλειοψηφία διαφωνεί σε βασικά θέματα των Θέσεων, όπως τα έχει επεξεργαστεί η αρμόδια Επιτροπή. Στις 2 Ιουλίου συνεδριάζει ξανά η ΚΕ και αναθέτει στο ΠΓ να διαμορφώσει το τελικό σχέδιο των Θέσεων. Η προσυνεδριακή διαδικασία ξεκινά και χαρακτηρίζεται από έντονη εσωκομματική διαπάλη και διαφωνίες. Πολλά στελέχη απαρνούνται τον επαναστατικό-σοσιαλιστικό χαρακτήρα του ΚΚΕ, απορρίπτουν την ταξική πάλη και επιθυμούν να αλλάξουν τα βασικά χαρακτηριστικά του, σχεδόν όλη

του την κοσμοθεωρία. Η φραξιονιστική δουλειά που γίνεται εντός του Κόμματος είναι πλέον ολοφάνερη. Το αποτέλεσμα ήταν να διεξήχθη το Συνέδριο μέσα σε αυτές τις κρίσιμες καταστάσεις τον Φλεβάρη του 1991. Η σύγκρουση με την οπορτουνιστική γραμμή, που επιθυμούσε αλλαγή πορείας και αλλαγή των χαρακτηριστικών του ΚΚΕ και ακόμα και τη διάλυση του, δεν τελείωσε μέσα στο Συνέδριο. Η ρήξη είχε επέλθει και ο Συνασπισμός χάραξε τον δικό του δρόμο με το ιδρυτικό Συνέδριο του το 1992. Το ΚΚΕ προσπάθησε να διαφυλάξει τον επαναστατικό του χαρακτήρα και το ρόλο του ως οργανωμένης συνειδητής πολιτικής πρωτοπορίας της εργατικής τάξης, και στην πορεία των χρόνων αποδείχτηκε ότι τα κατάφερε.

3.3 Ανακεφαλαίωση

Στο κεφάλαιο αυτό αναφερθήκαμε στο πολύ σημαντικό ιστορικό γεγονός, που σημάδεψε τα δυο κόμματα και διαμόρφωσε εκ νέου τον πολιτικό τους χαρακτήρα, καταφέραμε να εντοπίσουμε και να σημειώσουμε τις πρώτες βασικές διαφωνίες τους, ώστε παρακάτω να εμβαθύνουμε στο θέμα αυτό. Δηλαδή στις βασικές τους διαφωνίες και αποκλίσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Η ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΚΕ και ΣΥΡΙΖΑ για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

4.1 Προλεγόμενα

Στο κεφάλαιο αυτό θα προσπαθήσουμε να αναπτύξουμε την πολιτική θέση των δυο κομμάτων. Το πολιτικό πρόγραμμα δηλαδή των κόμματος, κατά πόσο μένουν πιστά σε αυτό, τι πολιτική θέση κρατούν απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ποιά είναι αυτά τα βασικά χαρακτηριστικά τους που μέσω αυτών αναγνωρίζονται οι θέσεις τους στην ελληνική κοινωνία.

Στην ουσία θα δούμε πρώτα μια γενική εικόνα σχετικά με την πολιτική τους θέση στο σήμερα, στη συνέχεια θα επικεντρωθούμε στις θέσεις τους για την Ευρωπαϊκή Ένωση και για την κατάσταση που επικρατεί στην Ευρώπη καθώς και τι προτείνουν τα δυο αυτά κόμματα ώστε να αλλάξουν τα πράγματα προ το καλύτερο. Επίσης θα αναφέρουμε και κατά πόσο οι θέσεις τους απηχούν στην κοινωνία, εάν αυξάνονται ή μειώνονται τα εκλογικά ποσοστά τους και τέλος θα καταλήξουμε σε ένα λογικό συμπέρασμα ώστε να εντοπίσουμε τις βασικές πολιτικές συμφωνίες ή διαφωνίες τους.

4.2 Η θέση του ΚΚΕ για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Στην ενότητα αυτή θα εστιάσουμε περισσότερο στο κεντρικό ερώτημα μας, θα αναπτύξουμε δηλαδή τις θέσεις των δυο κομμάτων (ΚΚΕ και ΣΥΡΙΖΑ) ώστε να καταλήξουμε στην σύγκλιση και απόκλιση των θέσεων τους ως προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε ποια σημεία δηλαδή συμφωνούν ή διαφωνούν. Τον Απρίλη του 2013 στην έδρα της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ πραγματοποιήθηκε το 19^ο Συνέδριο του Κόμματος. Στο 19^ο Συνέδριο εγκρίθηκαν οι θέσεις της ΚΕ για τον απολογισμό της δράσης του Κόμματος και τα πολιτικά του καθήκοντα μέχρι το επόμενο Συνέδριο το 20^ο. Η Πολιτική Απόφαση που ψηφίστηκε στο 19^ο Συνέδριο αναφέρει ότι καθήκον του Κόμματος είναι : *" Η σταθερή και μόνιμη εκλαΐκευση του Προγράμματος, ιδιαίτερα στην εργατική τάξη, στους αυτοαπασχολούμενους της πόλης της υπαίθρου και τη νεολαία. Αυτό το καθήκον αποτελεί σημαντική βοήθεια για την οργάνωση της πάλης της εργατικής τάξης, την ανασύνταξη του εργατικού-λαϊκού κινήματος, τη συγκρότηση της Λαϊκής Συμμαχίας, την κομματική οικοδόμηση.*²¹ "

²¹ Κομμουνιστική Επιθεώρηση (ΚΟΜΕΠ). Θεωρητικό και πολιτικό όργανο της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε. σελ, 71. Τεύχος 3. 2013.

Το ΚΚΕ σε όλη του τη πορεία επέδειξε πίστη και σταθερότητα στις θεμελιώδεις αρχές του, ποτέ δεν έκρυψε τον χαρακτήρα του και το στόχο του. Αποτέλεσμα και προϊόν αυτής της πορείας είναι και το πρόγραμμα του, που ψηφίστηκε στο 19^ο Συνέδριο και αναπτύσσει τη συνολική στρατηγική του ΚΚΕ για το σοσιαλισμό και τα καθήκοντα της ταξικής πάλης. Το ΚΚΕ λοιπόν ως συνεπές Κομμουνιστικό Κόμμα, δεν αναγνωρίζει το σημερινό κοινωνικό-οικονομικό σύστημα, δηλαδή τον καπιταλισμό και μέσω των θέσεων του και του προγράμματός του, προσπαθεί να καταργήσει αυτό το άδικο και εκμεταλλευτικό σύστημα όπως χαρακτηριστικά πιστεύει και να οικοδομηθεί στην Ελλάδα ο Σοσιαλισμός. Επίσης το ΚΚΕ δεν αναγνωρίζει και δεν πιστεύει στην Ευρωπαϊκή ένωση. Την χαρακτηρίζει ως ένωση των καπιταλιστών και του μεγάλου κεφαλαίου και πιστεύει ότι ως στόχο έχει την εκμετάλλευση όλων των λαών της Ευρώπης, με στόχο να πλουτίζουν λίγοι, αυτοί δηλαδή που συγκεντρώνουν τον πλούτο και τα μέσα παραγωγής στα χέρια τους και από την άλλη, οι λαοί καθημερινά να εξαθλιώνονται, να ζουν χειρότερα και να τρομοκρατούνται στο όνομα μιας Ένωσης όχι των λαών αλλά των καπιταλιστών. Στο όνομα μιας «λυκοσσυμαχίας» όπως χαρακτηριστικά την ονομάζει το ΚΚΕ. Παρακάτω αναφέρουμε απόσπασμα από το πρόγραμμα του ΚΚΕ για να έχουμε και την επίσημη θέση του κόμματος :

" Ο Ελληνικός λαός θα απαλλαγεί από τα δεσμά της καπιταλιστικής εκμετάλλευσης και των ιμπεριαλιστικών ενώσεων, όταν η εργατική τάξη με τους συμμάχους της πραγματοποιήσει τη σοσιαλιστική επανάσταση και προχωρήσει στην οικοδόμηση του σοσιαλισμού-κομμουνισμού. Ο στρατηγικός στόχος του ΚΚΕ είναι η κατάκτηση της επαναστατικής εργατικής εξουσίας, για τη σοσιαλιστική οικοδόμηση ως ανώριμη βαθμίδα της κομμουνιστικής κοινωνίας. Η επαναστατική αλλαγή στην Ελλάδα θα είναι σοσιαλιστική.²² " Παραθέσαμε αυτό το απόσπασμα από το πρόγραμμα του ΚΚΕ ώστε να δούμε καθαρά και επίσημα την θέση του, το ΚΚΕ λοιπόν στοχεύει στον σοσιαλισμό και στην ανατροπή του καπιταλισμού, ως βασικό του εργαλείο θέτει τον Κεντρικό Σχεδιασμό και δεν πιστεύει σε λύσεις διαχείρισης του καπιταλισμού ή καλύτερευσης αυτού. Η βασική του αρχή είναι η κατάργηση του παλιού συστήματος και η οικοδόμηση μιας νέας κοινωνίας.

Ωστόσο, το ΚΚΕ πολλές φορές έχει κατηγορηθεί από τους πολιτικούς τους αντιπάλους ότι τα παραπέμπει όλα στο σοσιαλισμό και δεν προσφέρει άμεσες λύσεις και προτάσεις για το τώρα, για το σήμερα, αλλά ακόμα αυτή η άποψη έρχεται και από τον απλό κόσμο και από τους ψηφοφόρους του ίδιου του ΚΚΕ. Θα αναφέρουμε λοιπόν τις θέσεις που προτείνει το ΚΚΕ για άμεσα μέτρα ανακούφισης της καθημερινότητας, προς όφελος του λαού και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων. Παραθέτουμε λοιπόν κάποιες προτάσεις του ΚΚΕ όπως κυκλοφόρησαν μέσω της ανακοίνωσης του ΠΓ της ΚΕ του ΚΚΕ και προτείνουν άμεσα μέτρα ανακούφισης του λαού έστω για να μπορεί να ανταπεξέλθει στις καθημερινές του ανάγκες με αξιοπρέπεια : Την επαναφορά του 13^{ου} και 14^{ου} μισθού, την υποχρεωτική εφαρμογή των Συλλογικών Συμβάσεων και την κατάργηση αντεργατικών μέτρων, την πραγματική επαναφορά, με νόμο, του κατώτατου μισθού το λιγότερο στα 751 ευρώ για όλους, χωρίς εξαιρέσεις. Την επαναφορά της 13^{ης} και της 14^{ης} σύνταξης και κατάργηση των αντιλαϊκών μέτρων, που μείωσαν τις συντάξεις και αύξησαν τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης, επιστροφή των «κλεμμένων» από τα αποθεματικά των

²² Ο.π., σελ. 99-101.

ασφαλιστικών ταμείων. Απαλλαγή των λαϊκών οικογενειών από άδικους φόρους και χαράτσια, κατάργηση του ΕΝΦΙΑ, κατάργηση του ΦΠΑ στα είδη λαϊκής κατανάλωσης, του ΦΠΑ και του ΕΦΚ στο πετρέλαιο θέρμανσης, αύξηση του αφορολόγητου στις 40.000 ευρώ για κάθε οικογένεια, με ταυτόχρονη αύξηση της φορολογίας του κεφαλαίου. Κανένας πλειστηριασμός σε πρώτη και δευτερεύουσα κατοικία των λαϊκών οικογενειών. Διαγραφή χρεών από τόκους. Αύξηση των δαπανών για αποκλειστικά δημόσια, δωρεάν παιδεία, υγεία, πρόνοια.

Όπως λοιπόν αναφέραμε και παραπάνω, το κόμμα αυτό δεν αναγνωρίζει την Ευρωπαϊκή Ένωση ως μια Ένωση που δημιουργήθηκε για να προστατέψει τους λαούς της Ευρώπης και να τους εξασφαλίζει καλύτερη ζωή και μέλλον. Θεωρεί την Ευρωπαϊκή Ένωση μια μεγάλη ένωση καπιταλιστών, που έτσι διασφαλίσουν τα συμφέροντα τους και υποτάσσουν τους λαούς της Ευρώπης στο βωμό του κέρδους. Θεωρεί ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση καταστρέφει τις παραγωγικές δυνατότητες κάθε χώρας και επιβάλλει νόμους και τρόπους παραγωγής που οδηγούν σε φτωχοποίηση και εξαθλίωση τους λαούς και τα φτωχά λαϊκά στρώματα, ενώ από την άλλη θησαυρίζουν οι μεγάλες επιχειρήσεις και οι μονοπωλιακοί όμιλοι. Το ΚΚΕ λοιπόν υποστηρίζει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση μόνο χειρότερη μπορεί να γίνει, πιστεύει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση όπως και η ΕΟΚ (Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα) παλιότερα, δημιουργήθηκε ως ιμπεριαλιστική βάση στον ανταγωνισμό με άλλες ιμπεριαλιστικές δυνάμεις όπως π.χ. ΗΠΑ (Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής) και Ιαπωνία. Το ΚΚΕ από το 1950 ακόμα κράτησε σταθερή θέση απέναντι στην ΕΟΚ και μετέπειτα Ευρωπαϊκή Ένωση και τάχθηκε φανερά κατά της ένταξης της Ελλάδας σε αυτή την Ένωση. Μια από τις διαφωνίες του για την Ευρωπαϊκή Ένωση με τον ΣΥΡΙΖΑ είναι η εξής: Ο ΣΥΡΙΖΑ πιστεύει ότι η πολιτική που ακολουθεί σήμερα η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι παραλλαγή-διαστρέβλωση των αρχών της, το ΚΚΕ όμως κάτι τέτοιο δεν το αποδέχεται και κατηγορεί τον ΣΥΡΙΖΑ ότι λέει ψέματα και υποστηρίζει τμήματα του κεφαλαίου που εκφράζονται μέσω της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αναφέρουμε ένα απόσπασμα από τον Ριζοσπάστη που σύντομα αποτυπώνει την άποψη του ΚΚΕ για την Ευρωπαϊκή Ένωση :

" Πώς, λοιπόν, είναι δυνατόν η ΕΕ να γίνει φιλολαϊκή: Όταν η ιδρυτική συνθήκη της ΕΕ, η Συνθήκη του Μάαστριχτ το 1992 την οποία ο ΣΥΝ ψήφισε μαζί με ΠΑΣΟΚ και ΝΔ και μόνο το ΚΚΕ καταψήφισε, περιλάμβανε την «ελευθερία κίνησης κεφαλαίων» , την αρχή της «οικονομίας της ανοιχτής αγοράς» και του «ελεύθερου ανταγωνισμού». Που σημαίνει πλήρης απελευθέρωση της δράσης του κεφαλαίου με σκοπό την επίτευξη όσο το δυνατόν μεγαλύτερων κερδών, προϋποθέτοντας βεβαίως επίθεση στα εργατικά - λαϊκά δικαιώματα. Όταν το Πρόγραμμα Σύγκλισης για την Οικονομική Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ) το 1996, με βάση το οποίο ιδρύθηκε η «Ευρωζώνη», περιλάμβανε κανόνες εποπτείας και επιτήρησης των καπιταλιστικών οικονομιών στην τήρηση αντιλαϊκών στόχων. Όταν με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ το 1999, στην οποία ο ΣΥΝ βασικός πυρήνας του ΣΥΡΙΖΑ ψήφισε λευκό, καθιερώθηκε το «Σύμφωνο Σταθερότητας» ορίστηκαν ακόμα πιο συγκεκριμένοι δείκτες εποπτείας των κρατών που συμμετέχουν στην Ευρωζώνη.²³"

Στο ίδιο πνεύμα λοιπόν συνεχίζεται η άποψη του ΚΚΕ για την Ευρωπαϊκή Ένωση, αναφέροντας το «Σύμφωνο Σταθερότητας» και κατηγορώντας την Ευρωπαϊκή Ένωση ότι μέσω αυτού του Συμφώνου λεηλάτησε εργασιακά δικαιώματα, συμβάσεις,

²³ Ριζοσπάστης. Παρασκευή 21 Μάρτη, σελ 7.

μισθούς, κ.α. Επίσης αναφέρει και την στρατηγική της Λισαβόνας την οποία κατηγορεί ότι ευθύνεται για την εφαρμογή αντιλαϊκών μέτρων, αλλά και την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) που ξεκληρίζει τους μικρομεσαίους αγρότες και στόχο έχει την συγκέντρωση της αγροτικής παραγωγής και οικονομίας στα χέρια λίγων. Υποστηρίζει λοιπόν το ΚΚΕ ότι η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης ακολουθεί και εκφράζει της οδηγίες και τις επιθυμίες του καπιταλιστικού δρόμου ανάπτυξης και του ανταγωνισμού που υπάρχει ανάμεσα στα ευρωπαϊκά κεφάλαια ,σε σχέση με την Κίνα και άλλες αναδυόμενες οικονομίες.

Βλέπουμε λοιπόν ότι το ΚΚΕ κρατά μια σκληρή και ιδιαίτερα επικριτική στάση απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, επιθυμεί η Ελλάδα να αποδεσμευτεί από την Ένωση αυτή και σχεδιάζει την οικονομία και την κοινωνία με άλλο γνώμονα, δηλαδή με την εργατική-λαϊκή εξουσία, που όπως υποστηρίζει είναι η μόνη που μπορεί να θεμελιώσει την κεντρικά και επιστημονικά σχεδιασμένη κοινωνική παραγωγή και τις κοινωνικές υπηρεσίες, δηλαδή την παιδεία, την υγεία, την πρόνοια, και όλα αυτά στη βάση της κοινωνικής ιδιοκτησίας, στα συγκεντρωμένα μέσα παραγωγής και του εργατικού ελέγχου. Αυτές είναι λοιπόν οι προϋποθέσεις που βάζει το ΚΚΕ για έξοδο από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο οι πολιτικοί αντίπαλοι του ΚΚΕ αλλά και απλοί ψηφοφόροι υποστηρίζουν ότι η Ελλάδα δε μπορεί να τα καταφέρει μόνη της, ότι η θέση του ΚΚΕ είναι ουτοπική και ότι αν γίνει κάτι τέτοιο η Ελλάδα θα απομονωθεί και ίσως και να κινδυνεύσει. Θα θέλαμε λοιπόν να καταγράψουμε την απάντηση του ΚΚΕ στα παραπάνω ώστε να φαίνεται ολοκληρωμένη η θέση του για το θέμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το ΚΚΕ λοιπόν υποστηρίζει ότι η Ελλάδα έχει προϋποθέσεις (βιομηχανική και αγροτική παραγωγή, ορυκτό πλούτο, ειδικευμένο εργατικό και επιστημονικό δυναμικό), να παράγει το μεγαλύτερο μέρος των προϊόντων που έχει ανάγκη ο λαός και από εκεί να συνάψει σχέσεις αμοιβαίου οφέλους με άλλες χώρες. Αυτές οι δυνατότητες λοιπόν το ΚΚΕ θεωρεί ότι άλλοτε περιορίζονται ή στρεβλά αξιοποιούνται και άλλοτε υπονομεύονται, γιατί υποτάσσονται στο καπιταλιστικό κέρδος, στην ανισόμετρη καπιταλιστική ανάπτυξη, στις δεσμεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ακόμα απαντά ότι μια τέτοια πορεία ανατροπής δεν θα είναι μοναχική και αποκομμένη, όπως ισχυρίζονται άλλα κόμματα, αλλά θα στηριχτεί στην πάλη και την αλληλεγγύη άλλων λαών και κινημάτων που θα βαδίσουν στον ίδιο δρόμο. Προσπαθήσαμε λοιπόν παραπάνω να καταγράψουμε την πολιτική θέση του ΚΚΕ για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις εναλλακτικές του προτάσεις. Βλέπουμε ότι μέχρι σήμερα το κόμμα αυτό έχει διατηρήσει σταθερή την θέση του και προσπαθεί να εξελίξει και να βελτιώνει τις απόψεις του, χωρίς όμως να τις διαστρεβλώνει, με σκοπό να έχουν μεγαλύτερη απήχηση στον ελληνικό λαό, αλλά και στους λαούς της Ευρώπης.

4.3 Η θέση του ΣΥΡΙΖΑ για τη Ευρωπαϊκή Ένωση

Συνεχίζουμε, με την ανάλυση και ανάπτυξη της πολιτικής θέσης του ΣΥΡΙΖΑ για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αναφέρει λοιπόν χαρακτηριστικά το πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ : "*Είναι το πρόγραμμα που επιδιώκει να συσπειρώσει τις ευρύτερες κοινωνικές δυνάμεις που πλήττονται καίρια από την υπάρχουσα κατάσταση, το πρόγραμμα που διατυπώνει τις ώριμες κοινωνικές και πολιτικές αλλαγές που έχει ανάγκη η κοινωνία μας, το πρόγραμμα που δίνει πολιτική έκφραση στα λαϊκά αιτήματα που διεκδικούνται σήμερα δυναμικά αλλά και σε εκείνα που βρίσκονται σήμερα υπό διαμόρφωση. Είναι το πρόγραμμα που συναρθρώνει σε ενιαίο σύνολο τους στόχους του αγώνα μας.*"²⁴.

Ο ΣΥΡΙΖΑ αναφέρει ότι οι προγραμματικοί στόχοι του βρίσκονται σε πλήρη αντίθεση από την πολιτική που κυριαρχεί σήμερα σε Ελλάδα και Ευρώπη και δεν δεσμεύονται από την συμμετοχή της Ελλάδας στο ΝΑΤΟ, ενώ είναι αντίθετοι με το «Σύμφωνο Σταθερότητας». Επίσης τα αιτήματα που θέτει ο ΣΥΡΙΖΑ στο πρόγραμμα του είναι: "*Η ριζική ανασύσταση αλλαγή και ανάπτυξη της παραγωγικής βάσης της κοινωνίας υπό τις αρχές τις αειφόρας ανάπτυξης, σε συνάρτηση με τις ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής. Η αποκατάσταση μηχανισμών αναδιανομής του παραγόμενου πλούτου προς όφελος των εργαζομένων. Η εξασφάλιση για όλες και όλους δουλειάς, αξιοπρεπούς μισθού ή σύνταξης, στέγης, παιδείας, κατάρτισης, υγείας, κοινωνικής ασφάλειας. Η προστασία και διεύρυνση του δημόσιου χώρου, της δημοκρατίας, των κοινωνικών, πολιτικών και ατομικών δικαιωμάτων. Η ριζική αναδιάρθρωση του κράτους και των θεσμών. Η πάταξη της γενικευμένης διαπλοκής και της διάχυτης διαφθοράς. Η πολιτιστική αναγέννηση.*"²⁵ ". Η θέση λοιπόν του ΣΥΡΙΖΑ είναι βέβαια πολύ διαφορετική από αυτή του ΚΚΕ. Ο ΣΥΡΙΖΑ πιστεύει και αναγνωρίζει την Ευρωπαϊκή Ένωση σαν μια ένωση των λαών, που όμως χρειάζεται κάποιες αλλαγές και βελτιώσεις και υποστηρίζει ότι για τα αρνητικά και τα λάθη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ευθύνονται οι κυβερνήσεις του νεοφιλελευθερισμού που έχουν επικρατήσει τα τελευταία χρόνια στην Ευρώπη.

Αναφέρει χαρακτηριστικά στο πρόγραμμα του : "*Η τρέχουσα κρίση έχει πλήξει όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναδεικνύοντας το πλήρες αδιέξοδο στο οποίο έχει περιέλθει το νεοφιλελεύθερο μοντέλο στην κλίμακα ολόκληρης της Ευρώπης. Το μοντέλο αυτό έχει θεσμοποιηθεί με την συνθήκη του Μάαστριχ και τις μετέπειτα ευρωπαϊκές συνθήκες και έχει παραπέρα εδραιωθεί με την υπαγωγή των ευρωπαϊκών χωρών στην ηγεμονία των ΗΠΑ και με την αναγνώριση της πρωτοκαθεδρίας του ΝΑΤΟ στα θέματα ευρωπαϊκής ασφάλειας.*"²⁶". Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι ο ΣΥΡΙΖΑ

²⁴ Συν. Για την Αριστερά του 21^{ου} αιώνα. Η συμβολή του Συνασπισμού στο πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ. σελ 21-22.

²⁵ Ο.π. σελ 22.

²⁶ Ο.π. σελ 29.

λέει να στην Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά σε μια Ευρωπαϊκή Ένωση που χρειάζεται ριζικές αλλαγές και στην απομόνωση εκείνων των στοιχείων που την οδήγησαν να κάνει λάθη και να υποτιμά τους λαούς της, δηλαδή σύμφωνα με το ΣΥΡΙΖΑ τα στοιχεία αυτά του νεοφιλελευθερισμού και της ολιγαρχίας που προσπάθησαν να αλλάξουν τον χαρακτήρα της Ένωσης αυτής και να την χρησιμοποιήσουν για δικούς της πολιτικούς σκοπούς, δηλαδή να επιβάλουν στην Ευρώπη την λιτότητα και τον συντηρητισμό. Βέβαια είναι οξύμωρο ότι ο ΣΥΡΙΖΑ στο παραπάνω απόσπασμα κατηγορεί την συνθήκη του Μάαστριχ, την συνθήκη δηλαδή που ο Συνασπισμός είχε ψηφίσει το 1992, μαζί με το ΠΑΣΟΚ και τη Ν.Δ.

Ωστόσο το κόμμα του ΣΥΡΙΖΑ πιστεύει ότι μπορούν να υπάρξουν θετικές αλλαγές στην Ευρωπαϊκή Ένωση προς όφελος του λαού, χωρίς να υπάρξει ρήξη με αυτήν. Δηλαδή να γίνει μια αλλαγή και να επικρατήσουν στην Ευρώπη περισσότερο προοδευτικές και αριστερές δυνάμεις. Έτσι πιστεύει ο ΣΥΡΙΖΑ ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ελπίδες να αλλάξει και να προσφέρει στους λαούς της καλύτερες δομές και περισσότερη ασφάλεια σε όλους τους τομείς. Ο ΣΥΡΙΖΑ πιστεύει στην Ευρωπαϊκή Ενοποίηση και δεν κρύβει ότι πιστεύει πως η Ευρώπη είναι πεδίο στο οποίο οι δυνάμεις της Αριστεράς μπορούν να κυριαρχήσουν και να αλλάξουν τον χαρακτήρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κάνει λόγο δηλαδή για συλλογική δράση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Φόρουμ, του Κόμματος της Αριστεράς και άλλων πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων, που θα αλλάξουν την Ευρώπη. Άρα λοιπόν ο ΣΥΡΙΖΑ επιθυμεί μια άλλη Ευρώπη, μια άλλη Ευρωπαϊκή Ένωση για έναν άλλο καλύτερο κόσμο και αυτό επιδιώκει να το καταφέρει με την οργάνωση και την ένωση των δυνάμεων της Ριζοσπαστικής Αριστεράς ώστε να οργανωθούν σε Ευρωπαϊκό επίπεδο για να μπορέσουν να αντιπαρατεθούν με τις δυνάμεις του συντηρητισμού. Στη βάση αυτή ο ΣΥΡΙΖΑ θεωρεί πολύ σημαντικό την παρουσία του Κόμματος της Ευρωπαϊκής Αριστεράς. Θέλει λοιπόν να αλλάξει την Ευρώπη αλλά πιστεύει ότι η θέση και το μέλλον της Ελλάδας είναι εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι μέσα στην Ενωμένη Ευρώπη με πνεύμα συνεργασίας και ισοτιμίας. Απορρίπτει τις ιδέες εθνικού απομονωτισμού όπως χαρακτηριστικά αναφέρει στο πρόγραμμα του και τις θεωρεί παρωχημένες. Εδώ λοιπόν συναντάμε και πολλές διαφορές με τις θέσεις του ΚΚΕ και μεγάλη απόσταση μεταξύ των δυο κομμάτων. Τις όποιες αντιθέσεις και διαφορές θα τις αναπτύξουμε στην παρακάτω ενότητα.

4.4 Η απήχηση των θέσεων ΚΚΕ και ΣΥΡΙΖΑ για την Ευρωπαϊκή Ένωση στην κοινωνία

Στην ενότητα αυτή, θα παρουσιάσουμε την απήχηση και την επίδραση των δύο πολιτικών κομμάτων στην ελληνική κοινωνία. Πως δηλαδή δέχεται ο κόσμος τις θέσεις των κομμάτων αυτών, τι ποσοστά δίνει στα δύο κόμματα στις εκλογές αλλά και στις δημοσκοπήσεις και γενικότερα πόσο τα εμπιστεύεται.

Αρχικά το ΚΚΕ είναι ένα κόμμα που φαίνεται ότι τα τελευταία χρόνια με μικρές αποκλίσεις κρατά σταθερά τα ποσοστά του στις εκλογικές αναμετρήσεις. Πριν άλλωστε εμφανιστούν καινούριοι πολιτικοί σχηματισμοί που υπάρχουν εδώ και 2-3 χρόνια, όταν ακόμα δηλαδή τα κόμματα που έπαιρναν μέρος στις εκλογές ήταν πολύ λιγότερα, τότε το ΚΚΕ κατείχε συνήθως την τρίτη θέση. Τα ποσοστά του ΚΚΕ κυμαίνονται λοιπόν από το 5%-6%. Φαίνεται ότι έχει μια σταθερή βάση ψηφοφόρων, αλλά έχει και μεγάλη απήχηση στην νεολαία και αυτό προκύπτει μέσα από τις

δυνάμεις της νεολαίας του ΚΚΕ δηλαδή την ΚΝΕ που επηρεάζει κατά πολύ νέους ψηφοφόρους στα πανεπιστημιακά και τεχνολογικά ιδρύματα και στις σχολές μαθητείας. Η νεολαία του ΚΚΕ είναι εξάλλου μια από τις μαζικότερες πολιτικές νεολαίες στην Ελλάδα. Επίσης ψηφοφόρους αντλεί και μέσα από τα κινήματα και τα σωματεία που το ΚΚΕ κυριαρχεί μέσω του Πανεργατικού Αγωνιστικού Μετώπου. (Π.Α.Μ.Ε). Μέσα από σωματειακές επιτροπές εργοστασίων, εκεί δηλαδή που το ΚΚΕ στοχεύει, στην εργατική τάξη, αλλά και μέσα από επιτροπές ανέργων, απολυμένων, λαϊκών γειτονιών.

Βλέπουμε λοιπόν ότι η πλειοψηφία των ψηφοφόρων του ΚΚΕ βρίσκονται στα φτωχά και μεσαία λαϊκά στρώματα αλλά και στη νεολαία. Αναφέρει χαρακτηριστικά ο Ριζοσπάστης : " *Δημοσιεύουμε νέες υπογραφές στο κάλεσμα στήριξης της πολιτικής πρότασης του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, από εργαζόμενους, ανέργους αυτοαπασχολούμενους, γυναίκες, νέους, εκλεγμένους σε φορείς του κινήματος, αλλά και καλλιτέχνες, απόστρατους αξιωματικούς, ανθρώπους του Αθλητισμού, εκλεγμένους στην Τοπική Διοίκηση κ.ά. Ένας ακόμα κατάλογος με 160 υπογραφές έρχεται να προστεθεί στο σύνολο, που έχει ξεπεράσει κατά πολύ τις 1.000. Το κάλεσμα στήριξης, ανάμεσα σε άλλα, σημειώνει: «Όλοι εμείς ενώνουμε τη φωνή μας και καλούμε όλους όσους πίστεψαν ότι με το ΟΧΙ λένε ΟΧΙ στη λιτότητα, στην πολιτική της ΕΕ, που με τα μνημόνια διαρκείας της καταδικάζει τους λαούς σε διαρκή φτώχεια και εξαθλίωση»²⁷ ". Κείμενα στήριξης του ΚΚΕ στις εκλογές της 25ης Γενάρη υπέγραψαν και άλλοι εκλεγμένοι συνδικαλιστές από το χώρο των ξενοδοχείων και του επισιτισμού στην Αττική. Όπου δήλωσαν την συμπαράστασή τους και την στήριξη τους στο ΚΚΕ Μεταξύ άλλων σημειώνουν: «Εμείς οι εκλεγμένοι συνδικαλιστές και άλλοι αγωνιστές εργαζόμενοι από τους χώρους δουλειάς των ξενοδοχείων και του επισιτισμού, συμπαρατασσόμαστε - ψηφίζουμε το ΚΚΕ στις εθνικές εκλογές της 25ης Γενάρη. Είναι απόφαση που διαμορφώσαμε όλο το προηγούμενο διάστημα, με βάση την εμπειρία μας, μέσα από κάθε μάχη στους χώρους δουλειάς που δώσαμε όλα αυτά τα χρόνια, για κάθε ζήτημα που απασχολεί τον εργαζόμενο και την οικογένειά του. Γιατί το ΚΚΕ ήταν, είναι και θα είναι η μόνη πολιτική δύναμη που, χωρίς υποχωρήσεις μπήκε μπροστά στην οργάνωση του αγώνα του λαού, αγωνίστηκε και αγωνίζεται με συνέπεια και ανιδιοτέλεια για το δίκιο των εργαζομένων»²⁸".*

Αναφερθήκαμε στα δύο αυτά άρθρα του Ριζοσπάστη για να δείξουμε πώς οι εργαζόμενοι και οι ψηφοφόροι δείχνουν την εμπιστοσύνη τους στο ΚΚΕ και το εκφράζουν δημόσια. Να έχουμε δηλαδή και ένα δείγμα των ανθρώπων που στηρίζουν το ΚΚΕ και συμφωνούν με τις θέσεις του. Στη συνέχεια θα παρουσιάσουμε και κάποιες δημοσιεύσεις από εταιρείες δημοσκοπήσεων δηλαδή «γκάλοπ», για να έχουμε εικόνα που κυμαίνονται τα ποσοστά των κομμάτων, σε τι επίπεδο βρίσκεται η δημοτικότητα τους.

²⁷ Ριζοσπάστης Κυριακή 6 Σεπτεμβρίου 2015, σελ 25.

²⁸ Ριζοσπάστης Τετάρτη 21 Γενάρη 2015, σελ 15.

Παρουσιάζουμε δημοσκόπηση της εταιρείας GPO για λογαριασμό ιδιωτικού καναλιού (MEGA). Να σημειώσουμε ότι η δημοσκόπηση έγινε στις 24/09/2015 και τα αποτελέσματα ήταν τα εξής: " ΣΥΡΙΖΑ: 36,5%. ΝΔ: 22%. Το Ποτάμι: 6,5%. ΚΚΕ: 5,5%. Χρυσή Αυγή: 5,5%. ΑΝΕΛ: 5%. ΠΑΣΟΚ: 4%. Ένωση Κεντρώων: 1,8%.²⁹ ". Στη συγκεκριμένη δημοσκόπηση που έγινε βέβαια αρκετούς μήνες πριν βλέπουμε ότι Ο ΣΥΡΙΖΑ διατηρεί τα υψηλά ποσοστά του, ενώ το ΚΚΕ παραμένει περίπου στα σταθερά νούμερα του. Ωστόσο παρουσιάσουμε και πιο πρόσφατη δημοσκόπηση όπου εκεί συναντάμε κάποιες αλλαγές. "Αναλυτικά, στην ερώτηση «αν αύριο είχαμε βουλευτικές εκλογές, ποιο κόμμα είναι πιο πιθανό να ψηφίσετε;» η δύναμη των κομμάτων διαμορφώνεται ως εξής: ΣΥΡΙΖΑ: 25% ΝΔ: 25,3% Λαϊκή Ενότητα: 4% Χρυσή Αυγή: 5,5% Το Ποτάμι: 4,6% ΚΚΕ: 5,1% Ανεξάρτητοι Έλληνες: 3% ΠΑΣΟΚ: 5,3% Ένωση Κεντρώων: 3,2%.³⁰". Βλέπουμε λοιπόν ότι τα ποσοστά για τον ΣΥΡΙΖΑ έχουν αλλάξει, ενώ το ΚΚΕ θα μπορούσαμε να πούμε ότι παραμένει σταθερό.

Στη συνέχεια θα θέλαμε να επικεντρωθούμε λίγο περισσότερο στο κόμμα του ΣΥΡΙΖΑ και να αναλύσουμε την μεγάλη αλλαγή που σημειώθηκε στα ποσοστά του τα τελευταία χρόνια και στην αναγνώριση του μέσα στην κοινωνία και αυτό γιατί από εκεί που το κόμμα του Συνασπισμού στην δεκαετία του '90 κινδύνευε να μην μπει στη βουλή, σήμερα η συνέχεια του, δηλαδή το κόμμα του ΣΥΡΙΖΑ κατάφερε να εκτοξεύσει τα ποσοστά του μέσα στην πορεία όλων αυτών των χρόνων και να φτάσει να γίνει κόμμα εξουσίας. Να κατακτήσει δηλαδή την πρώτη θέση και να αποδείξει ότι το άλμα που έκανε ήταν τεράστιο, άρα και οι πολιτικές του θέσεις μέσα στην κοινωνία βρήκαν στήριγμα και εκφράστηκαν.

Ο ΣΥΡΙΖΑ λοιπόν βρήκε στήριγμα στις θέσεις του για την Ευρώπη και την Ευρωπαϊκή Ένωση, έπεισε μια μεγάλη μερίδα ψηφοφόρων ότι η Ευρώπη μπορεί να αλλάξει και η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να διορθώσει τα λάθη και τις αστοχίες της, αν αλλάξουν και οι πολιτικοί συσχετισμοί, αν δηλαδή επικρατήσουν στη Ευρώπη κόμματα που μοιάζουν με αυτό του ΣΥΡΙΖΑ. Κόμματα δηλαδή αριστερά, ριζοσπαστικά, που θα φέρουν μεγάλες αλλαγές στα θεμέλια της Ελλάδας και κατ' επέκταση και της Ευρώπης. Επίσης να αναφέρουμε ότι ο ΣΥΡΙΖΑ σε αυτές τις θέσεις του είχε στήριξη και από κόμματα κα ηγέτες του εξωτερικού. Π.χ. από τον Πρόεδρο Ολάντ της Γαλλίας ή από το κόμμα των «Ποδέμος» στην Ισπανία. Αναφέρουμε μήνυμα από το κόμμα των «Ποδέμος» που έστειλε πριν τις εκλογές του Ιανουαρίου 2015. " Το μήνυμά μου προς τον ελληνικό λαό είναι αρκετά σαφές. Νομίζω ότι υπάρχουν δύο επιλογές στις επερχόμενες εκλογές στην Ελλάδα, δύο υποψήφιοι: Ο

²⁹ http://www.eklogika.gr/gallops/gpo_mega_29-4-2015.

³⁰ <http://tvxs.gr/news/ekloges-septembris-2015>.

υποψήφιος που ονομάζεται Άγγελα Μέρκελ, και αντιπροσωπεύεται από κόμματα όπως το ΠΑΣΟΚ και η Νέα Δημοκρατία, και ο Έλληνας υποψήφιος -το όνομά του: Αλέξης Τσίπρας». «Είμαι σίγουρος», συνεχίζει ο κ.Ιγκλέσιας, «ότι οι Έλληνες θα επιλέξουν έναν Έλληνα νέο πρωθυπουργό για τη χώρα. Νομίζω ότι στο Νότο της Ευρώπης χρειαζόμαστε πρωθυπουργούς που θα υπερασπίζονται και θα προστατεύουν την εθνική κυριαρχία».³¹ " .

Επίσης, πολλοί επιστήμονες και οικονομολόγοι έχουν αρθρογραφήσει και έχουν πάρει θέση για το πώς αντιμετωπίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση την Ελλάδα και αν η στάση που έχουν οι υπόλοιποι ευρωπαίοι ηγέτες απέναντι στην Ελλάδα είναι βοηθητική ή είναι άδικη και αυστηρή. Παρακάτω θα παρουσιάσουμε ένα τέτοιο άρθρο του Αμερικάνου οικονομολόγου και καθηγητή στο Πανεπιστήμιο της Κολούμπια. Τζόζεφ Στίγκλιτς.

" Οι ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνεχίσουν να παίζουν ένα παιχνίδι μικροπολιτικής με την ελληνική κυβέρνηση. Ωστόσο η Ελλάδα έχει εκπληρώσει τις απαιτήσεις των πιστωτών της και έχει φτάσει στα μισά του δρόμου, όμως η Γερμανία και άλλοι πιστωτές εξακολουθούν να απαιτούν η Ελλάδα να υπογράψει για ένα πρόγραμμα το οποίο έχει αποδειχθεί ότι είναι μια αποτυχία. Η τρέλα του να συνεχιστεί το πρόγραμμα αυτό είναι ιδιαίτερα οξυμένη τώρα, δεδομένης της μείωσης κατά 25% του ΑΕΠ που η Ελλάδα έχει περάσει από την έναρξη της κρίσης. Η τρόικα υποτίμησε τις μακροοικονομικές επιπτώσεις του προγράμματος που επιβάλλονται. Σύμφωνα με τις δημοσιευμένες προβλέψεις τους, πίστευαν ότι, με την περικοπή των μισθών και την αποδοχή των άλλων μέτρων λιτότητας, οι ελληνικές εξαγωγές θα αυξηθούν και η οικονομία θα επιστρέψει σύντομα στην ανάπτυξη. Η εξέλιξη της δημοσιονομικής θέσης στην Ελλάδα από ένα μεγάλο πρωτογενές έλλειμμα σε πλεόνασμα ήταν σχεδόν άνευ προηγουμένου. Οι προβλέψεις της τρόικας ήταν λάθος. Οι ψηφοφόροι στην Ελλάδα είχαν το δικαίωμα να απαιτήσουν μια αλλαγή στην πορεία της χώρας και η κυβέρνησή τους είχε το δικαίωμα να αρνηθεί να υπογράψει ένα τέτοιο προβληματικό πρόγραμμα. Η Ελλάδα έχει κάνει σαφή την προθυμία της να συμμετάσχει σε συνέχιση των μεταρρυθμίσεων, και χαιρέτισε τη βοήθεια της Ευρώπης στην εφαρμογή ορισμένων από αυτές. Μια δόση της πραγματικότητας εκ μέρους των πιστωτών στην Ελλάδα, για το τι είναι εφικτό, καθώς και για τις μακροοικονομικές συνέπειες των διαφορετικών δημοσιονομικών και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, θα μπορούσε να αποτελέσει τη βάση μιας συμφωνίας που θα είναι καλή όχι μόνο για την Ελλάδα, αλλά για ολόκληρη

³¹ <http://www.ethnos.gr/article.asp?catid>

την Ευρώπη. Κάποιοι στην Ευρώπη, ειδικά στη Γερμανία, φαίνονται αδιάφοροι απέναντι σε μια ελληνική έξοδο από την ευρωζώνη. Η αγορά, ισχυρίζονται, έχει ήδη "προεξοφλήσει" μια τέτοια ρήξη. Μερικοί μάλιστα αφήνουν να εννοηθεί ότι κάτι τέτοιο θα ήταν καλό για την νομισματική ένωση. Πιστεύω ότι τέτοιες απόψεις υποτιμούν σημαντικά τόσο την τρέχουσα κατάσταση όσο και τους μελλοντικούς κινδύνους που εμπλέκονται. Το παγκόσμιο χρηματοοικονομικό σύστημα εξακολουθεί να αισθάνεται τις μετασεισμικές δονήσεις από της κατάρρευση της Lehman Brothers και οι τράπεζες παραμένουν σε κίνδυνο. Εμείς ακόμα δεν γνωρίζουμε την πλήρη έκταση των δεσμών μεταξύ των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που απορρέουν από αδιαφανείς παράγωγα και τα CDS. Στην Ευρώπη, μπορούμε να δούμε ήδη μερικές από τις συνέπειες της ανεπαρκούς ρύθμισης και τον ατελή σχεδιασμό της ίδιας της ευρωζώνης. Το τέχνασμα εμπιστοσύνης του Προέδρου της ΕΚΤ Μάριο Ντράγκι, η υπό μορφή δήλωσή του το 2012 ότι θα κάνει ό, τι χρειάζεται για να διατηρήσει το ευρώ, έχει λειτουργήσει μέχρι στιγμής. Η σημαντικότερη συνέπεια, φοβάμαι, είναι η αποδυνάμωση της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης. Το ευρώ έπρεπε να την ενισχύσει. Αντ' αυτού, είχε το αντίθετο αποτέλεσμα.

Δεν είναι προς το συμφέρον της Ευρώπης και του κόσμου να έχουν μια χώρα στην περιφέρεια της Ευρώπης η οποία θα αποξενωθεί από τους γείτονές της. Η γειτονική Μέση Ανατολή βρίσκεται σε αναταραχή. Η Δύση προσπαθεί για μια νέα επιθετική Ρωσία και η Κίνα, η μεγαλύτερη εμπορική χώρα, αντιμετωπίζει τη Δύση με τις νέες οικονομικές και πολιτικές πραγματικότητες. Άρα τώρα δεν είναι ώρα για ευρωπαϊκό διαχωρισμό. Οι ηγέτες της Ευρώπης είδαν τον εαυτό τους ως οραματιστές, όταν δημιουργήθηκε το ευρώ. Νόμιζαν ότι ήταν πέρα από τις βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις που απασχολούν συνήθως τους πολιτικούς ηγέτες. Παρά το γεγονός ότι το ενιαίο νόμισμα υποτίθεται ότι θα έφερνε ευημερία άνευ προηγουμένου, είναι δύσκολο να βρεθεί ένα σημαντικό θετικό αποτέλεσμα για την ευρωζώνη στο σύνολό της κατά την περίοδο πριν από την κρίση. Στο διάστημα που μεσολάβησε, οι λανθασμένες ενέργειες ήταν πολλές. Το μέλλον της Ευρώπης και του ευρώ εξαρτάται από τώρα και στο εξής από το αν οι πολιτικοί ηγέτες της ευρωζώνης μπορούν να συνδυάσουν μια μικρή ποσότητα της οικονομικής κατανόησης με ένα όραμα και μια ανησυχία για την ευρωπαϊκή αλληλεγγύη.³²

Αναφέραμε το παραπάνω αυτούσιο απόσπασμα χωρίς να θέλουμε να κουράσουμε με την έκταση του, αλλά το θεωρήσαμε σημαντικό καθώς βλέπουμε ότι και επιστήμονες

³² <http://www.project-syndicate.org/> Joseph E. Stiglitz. JUN 5, 2015

από όλο τον κόσμο συμφωνούν κατά κάποιο τρόπο με την άποψη του ΣΥΡΙΖΑ, ότι δηλαδή η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να αλλάξει το σκληρό της πρόσωπο και να θυμηθεί τις αρχές και τις αξίες της, για μια Ευρώπη που ενώνει και όχι που διχάζει τα κράτη-μέλη της και τους λαούς της.

Στη συνέχεια θα δούμε μέσω ενός άρθρου που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα Αυγή, πως κατάφερε ο ΣΥΡΙΖΑ να αυξήσει τα ποσοστά του, πως κατάφερε να πείσει την πλειοψηφία να τον ακολουθήσει και να τον εμπιστευτεί, αλλά και ποιά στρώματα της ελληνικής κοινωνίας τον εμπιστεύονται περισσότερο.

" Μεταξύ του 2012 και του 2015 η εκλογική επιρροή του ΣΥΡΙΖΑ αυξήθηκε εντυπωσιακά, κατά 9,4%. Μέσα σε δύο χρόνια, η εκλογική του βάση επεκτάθηκε, ξεπερνώντας πλέον τα 2,2 εκατομμύρια ψηφοφόρους. Οι αλλαγές όμως στην κοινωνική δομή της ψήφου στον ΣΥΡΙΖΑ, έχουν μεγαλύτερη πολιτική σημασία. Διότι, όπως αποδεικνύεται εμπειρικά, έχει διαμορφωθεί -για πρώτη φορά σε αυτήν την έκταση- μια ευρύτατη κοινωνική συμμαχία κατά της πολιτικής της λιτότητας. Η κοινωνική ανάλυση της ψήφου αποδεικνύει ότι ο ΣΥΡΙΖΑ παραμένει το κόμμα που εκπροσωπεί, κατ' εξοχήν, τα στρώματα της μισθωτής εργασίας που έπληξε βίαια το Μνημόνιο. Ταυτόχρονα, τη διετία 2012-2014 η κοινωνική βάση του εξαπλώθηκε σημαντικά και σε άλλα τμήματα του πληθυσμού που έθιξε η κρίση. Σε όλες τις κοινωνικό-οικονομικές κατηγορίες, που περιλαμβάνονται στις έρευνες της Public Issue, για την ανάλυση της απασχόλησης, ο ΣΥΡΙΖΑ αύξησε την κοινωνική του απήχηση σε σχέση με το 2012.

Αναλυτικότερα ο ΣΥΡΙΖΑ διατήρησε την απόλυτη εκλογική κυριαρχία, που διέθετε ήδη από το 2012, στους μισθωτούς του Δημοσίου Τομέα (ΔΤ), 44,6%, στους μισθωτούς του Ιδιωτικού Τομέα (ΙΤ), 39,5%, στους άνεργους, 44,3% και τους φοιτητές, 42,3%. Η άνοδός του είναι μεγαλύτερη στους μισθωτούς του ΔΤ (+11,4%). Από την ανάλυση του εκλογικού αποτελέσματος προκύπτει ακόμη ότι η κοινωνική βάση της αντιμνημονιακής συμμαχίας, που εκπροσωπεί ο ΣΥΡΙΖΑ, έχει διευρυνθεί σημαντικά. Σήμερα η εκλογική του υποστήριξη περιλαμβάνει, σημαντικά τμήματα του παραγωγικού πληθυσμού της χώρας, που καταστρέφονται οικονομικά και κοινωνικά από το Μνημόνιο.

27

Η μεταστροφή των στρωμάτων της υπαίθρου συντελέστηκε τόσο εις βάρος της Ν.Δ. (-8,4%), όσο όμως και εις βάρος των αγροτικών υπολειμμάτων του ΠΑΣΟΚ. Στην ψήφου του ΣΥΡΙΖΑ, ενώ η «φυλετική ψαλίδα», υπέρ των γυναικών, διατηρείται (+5%, έναντι +4% στις Β2012), το ηλικιακό «κέντρο βάρους» της εκλογικής του βάσης μετατοπίστηκε προς τα πάνω. Το 2012 οι νέοι 18-24 ετών (με 36,5%) αποτέλεσαν την καλύτερη ηλικιακή κατηγορία του ΣΥΡΙΖΑ. Τώρα καλύτερη ηλικιακή κατηγορία για τον

ΣΥΡΙΖΑ αναδείχθηκε, η δυναμική κατηγορία 45-54 ετών. Σε αυτήν ο ΣΥΡΙΖΑ απέσπασε ποσοστό 43,7% (σχεδόν 1 στους 2 εκλογείς).

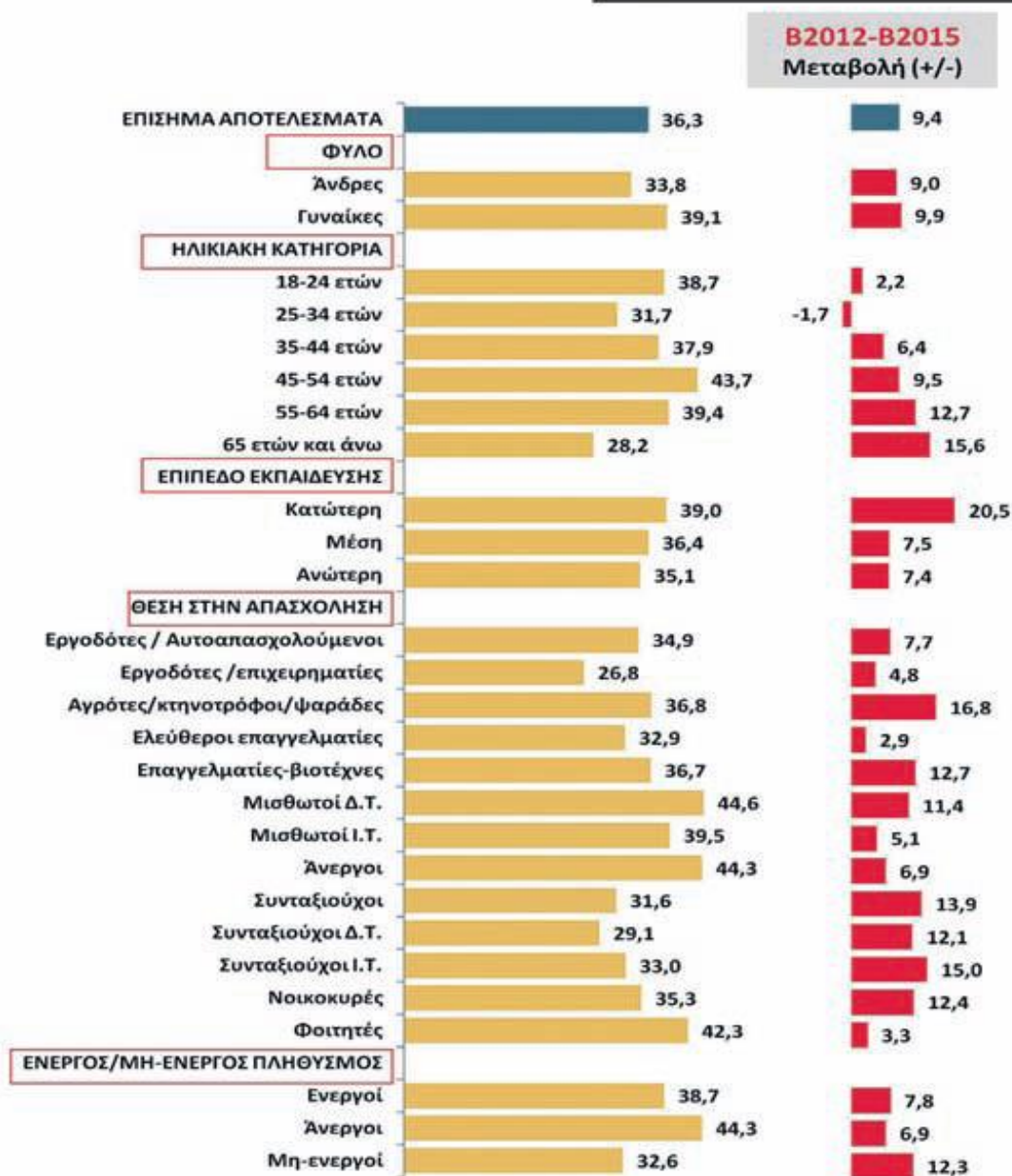
Στην ηλικιακή κατηγορία 25-34% ετών, ο ΣΥΡΙΖΑ έλαβε το δεύτερο χαμηλότερο ποσοστό του, 31,7%, ενώ η Ν.Δ. μόλις 19,1%. Η συγκεκριμένη ομάδα, η οποία πλήττεται ιδιαίτερα από την ανεργία, παρουσιάζει τον υψηλότερο βαθμό κομματικού κατακερματισμού. Τα δύο μεγάλα κόμματα καταγράφουν χαμηλά ποσοστά. Στους εκλογείς των μεσαίων ηλικιών (35-54 ετών), η αύξηση που παρουσίασε ο ΣΥΡΙΖΑ δεν ξεπέρασε το 10%, κυμάνθηκε δηλαδή στα επίπεδα του εθνικού μέσου όρου της. Ωστόσο, κυριαρχεί σχεδόν απόλυτα στην ομάδα 45-54 ετών.

Τέλος, στους εκλογείς 55 ετών και άνω, ξεπέρασε το 12%. Μάλιστα, στους 65+ η επιρροή του αυξήθηκε κατά 15,6% (η μεγαλύτερη), με αποτέλεσμα το ποσοστό του κόμματος από μόλις 12,6% το 2012 να φθάσει τώρα το 28,2%. Ωστόσο, το ποσοστό επιρροής του σε αυτή την κατηγορία εξακολουθεί να παραμένει το χαμηλότερο μεταξύ των έξι ηλικιακών ομάδων.³³"

³³ Η Αυγή, 09/02/2015.

ΕΚΛΟΓΕΣ 2015

ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΨΗΦΟΥ ΣΤΟΝ ΣΥΡΙΖΑ -1

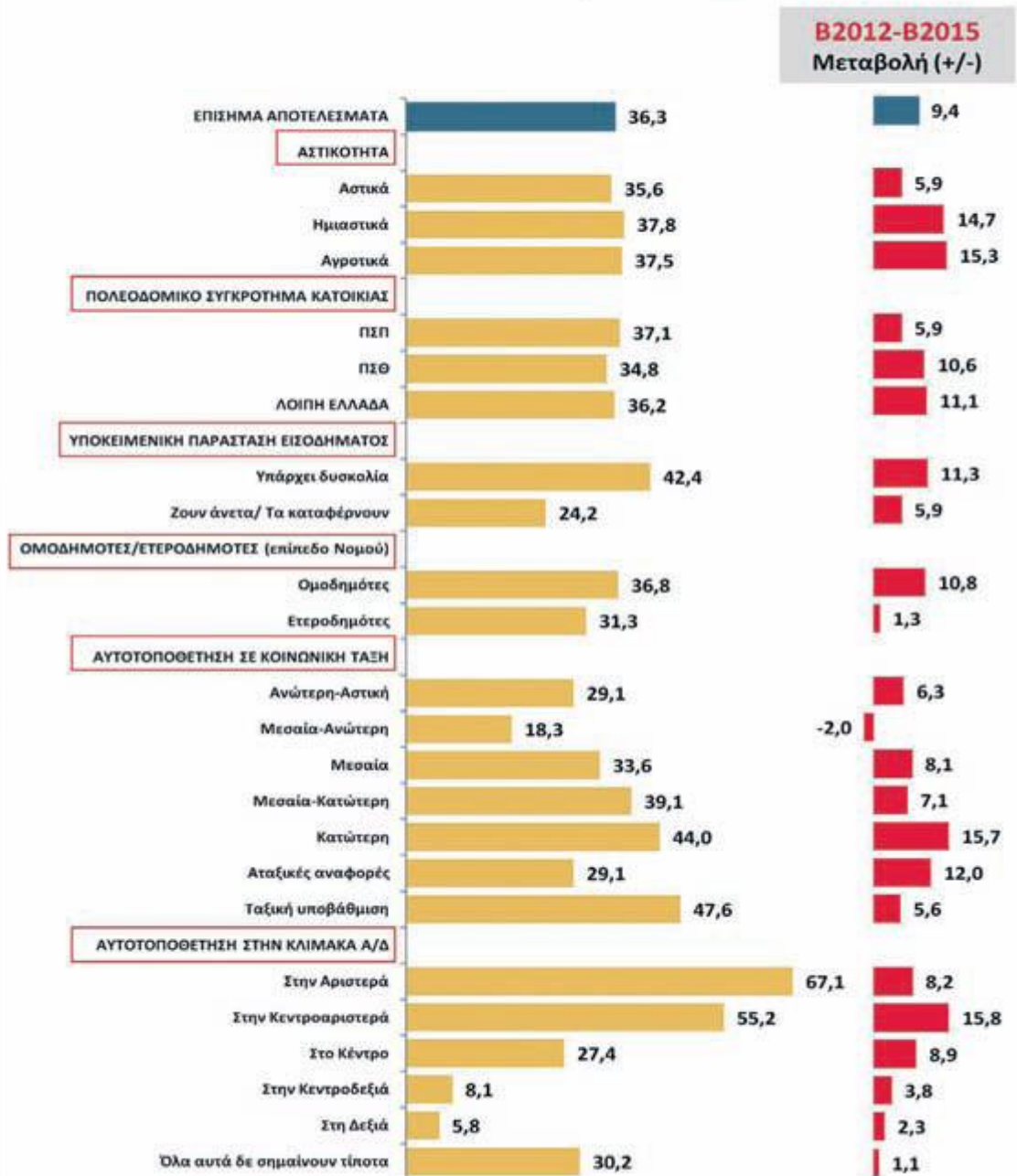
public issue

Πηγή: PUBLIC ISSUE -Αθροιστικό αρχείο Προεκλογικής Πολιτικής Συγκυρίας (N = 5.039 άτομα) - 11/2014 – 1/2015

ΕΚΛΟΓΕΣ 2015

ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΨΗΦΟΥ ΣΤΟΝ ΣΥΡΙΖΑ -2

public issue

Πηγή: PUBLIC ISSUE -Αθροιστικό αρχείο Προεκλογικής Πολιτικής Συγκυρίας (N = 5.039 άτομα) - 11/2014 – 1/2015

Διαφωτιστικό λοιπόν το άρθρο της Αυγής και πολύ βοηθητικό ώστε να καταγράψουμε τα ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία που βοήθησαν το ΣΥΡΙΖΑ να γίνει πρώτο κόμμα και να αντιστρέψει τους ρόλους. Μεγάλο κομμάτι του πληθυσμού που πριν ανήκε σε άλλα κόμματα φαίνεται ότι για πρώτη φορά ψήφισε ΣΥΡΙΖΑ, πίστεψε στις πολιτικές θέσεις του συγκεκριμένου κόμματος και επιθυμούσε να δει αλλαγή στην Ευρώπη και στην Ελλάδα, χωρίς όμως να ρισκάρει την παραμονή της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Να γίνουν δηλαδή πράξη τα λεγόμενα του ΣΥΡΙΖΑ για πιο δίκαιη και κοινωνικά δημοκρατική Ευρώπη, χωρίς όμως να υπάρχει σχέδιο για έξοδο της Ελλάδας από την Ένωση. Εξάλλου ο Α. Τσίπρας τότε δεν έκανε λόγο για αποχώρηση της Ελλάδας από την Ευρωπαϊκή Ένωση, σε συνέντευξη του σε μεγάλο ιδιωτικό κανάλι δήλωνε ότι η Ελλάδα ανήκει στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στο ΝΑΤΟ αλλά και σε άλλες συνεντεύξεις του, όπου δήλωνε τα εξής : *" Το όχι σε μία μη βιώσιμη συμφωνία δεν σημαίνει ρήξη με την Ευρώπη, αλλά ισχυρή πίεση στην Ευρώπη για μία καλύτερη λύση και επιστροφή της Ε.Ε. στις αξίες της. σημείωσε. Θέλουμε να μείνουμε στο ευρωπαϊκό πλαίσιο, αλλά θέλουμε μία βιώσιμη συμφωνία. Θέλουμε να είμαστε ισότιμοι εταίροι, όχι φτωχοί συγγενείς, συμπλήρωσε ο πρωθυπουργός.³⁴ "*

Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι ανάμεσα στα δυο κόμματα υπάρχουν μεγάλες διαφορές, από τη μια το ΚΚΕ φαίνεται ότι διατηρεί σταθερά τα ποσοστά του και τις απόψεις του και δεν κάνει βήμα πίσω από αυτά που υπερασπίζεται. Έχει βέβαια κατηγορηθεί πολλές φορές ότι χρησιμοποιεί ξύλινη γλώσσα και γι' αυτό δεν καταφέρνει να αυξήσει τα ποσοστά του, αν και στις τελευταίες εκλογικές αναμετρήσεις έχει καταμετρηθεί στους κερδισμένους, δηλαδή σε αυτούς που διατήρησαν αλλά και αύξησαν την εκλογική τους δύναμη. Ωστόσο το ΚΚΕ απαντά ότι οι δεσμοί ενός κόμματος με τις μάζες δεν φαίνονται πάντα από τα εκλογικά αποτελέσματα και το ΚΚΕ θεωρεί ότι η επίδραση και η απήχηση που έχει στις μάζες και στην κοινωνία είναι μεγαλύτερη από αυτή που καταφέρνει να κερδίζει στις εκλογές. Εξάλλου δεν έχει κρύψει ποτέ τον χαρακτήρα του ως Κομμουνιστικό Κόμμα, ότι δηλαδή δεν πιστεύει σε εκλογικές λύσεις και κοινοβουλευτικές αυταπάτες εντός του καπιταλιστικού συστήματος, συμμετέχει όμως στις εκλογές για να μπορεί ο λαός και η εργατική τάξη να εκφράζουν τα συμφέροντα τους και τις ανάγκες τους μέσω του κόμματος αυτού.

Επίσης πολλοί αναρωτιούνται αν τελικά το ΚΚΕ θέλει η δεν θέλει να κυβερνήσει. η απάντηση που το ίδιο δίνει είναι ότι το ΚΚΕ παλεύει για να πάρει η εργατική τάξη την εξουσία. Η κυβέρνηση είναι πάντα όργανο της τάξης που έχει στα χέρια της την εξουσία. Άρα και θέλει και παλεύει γι' αυτό. Στην κυβέρνηση της εργατικής-λαϊκής εξουσίας το ΚΚΕ θα παίζει καθοριστικό ρόλο. Θα μπει μπροστά για να οργανώσει τη συμμετοχή της εργατικής τάξης, της νεολαίας, των εργαζομένων, σε όλη την κοινωνική οργάνωση και ζωή. Για μια πραγματική δημοκρατία με την άμεση συμμετοχή των εργαζομένων στην άσκηση της εξουσίας στον έλεγχο και τη διεύθυνση της εξουσίας και της οικονομίας. Αυτή είναι λοιπόν η λύση και η απάντηση που προτείνει το ΚΚΕ. Από τη άλλη οι προτάσεις και οι λύσεις του ΣΥΡΙΖΑ φαίνεται ότι έχουν μεγαλύτερη απήχηση, είναι πιο δημοφιλείς και μεγάλο μέρος των ψηφοφόρων πιστεύουν σε αυτές τις προτάσεις και στην πολιτική του θέση, εξάλλου στις τελευταίες εκλογές του Ιανουαρίου του 2015 έδωσαν την ευκαιρία στον ΣΥΡΙΖΑ να είναι πρώτο κόμμα και να εφαρμόσει αυτά που είχε υποσχεθεί.

³⁴ Συνέντευξη Α. Τσίπρα στον ANT1. <http://tvxs.gr/news/ellada/tsipras-ston-ant1>.

4.5 Ανακεφαλαίωση

Ανακεφαλαιώνοντας και αφού έχουμε αναλύσει και συγκρίνει την πολιτική θέση των δυο κόμματος, καταλήγουμε ότι οι θέσεις τους είναι τελείως διαφορετικές και ειδικά όσο αφορά την Ευρωπαϊκή Ένωση, εκεί οι διαφωνίες είναι τεράστιες. Το ένα κόμμα κατηγορεί το άλλο και δεν υπάρχει κανένα κοινό σημείο σχετικά με το θέμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν εντοπίζουμε ούτε μια κοινή πολιτική θέση. Υπάρχει πλήρης διαφωνία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

5.1 Προλεγόμενα

Φτάνοντας στο τέλος της εργασίας και εστιάζοντας περισσότερο στο κεντρικό μας ερώτημα, δηλαδή στη σύγκριση των πολιτικών θέσεων των δυο κόμματος για την Ευρωπαϊκή Ένωση, θα αναπτύξουμε με περισσότερες λεπτομέρειες τυχόν ομοιότητες και διαφορές και θα ολοκληρώσουμε την εργασία μας, στηριζόμενοι σε μια λογική συνέχεια της ανάπτυξης των θέσεων των δυο κομμάτων, η οποία θα μας οδηγήσει και στην τελική απάντηση, δηλαδή που συγκλίνουν και που αποκλίνουν οι θέσεις τους.

5.2 Αναλύοντας Ομοιότητες και Διαφορές

Παραπάνω παρουσιάσαμε τις θέσεις των κομμάτων (ΚΚΕ και ΣΥΡΙΖΑ) σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αναπτύξαμε τις πολιτικές τους θέσεις για το συγκεκριμένο θέμα και συνεχίζουμε στην ενότητα αυτή με την σύγκριση των θέσεων τους. Θα προσπαθήσουμε δηλαδή να αναπτύξουμε σε ποια βασικά σημεία τα δυο αυτά κόμματα συμφωνούν και εάν βέβαια συμφωνούν και πού διαφωνούν. Αρχικά θα λέγαμε ότι εντοπίζουμε περισσότερες διαφωνίες παρά συμφωνίες. Με την πρώτη ματιά βέβαια θα μπορούσε να πει κάποιος ότι συναντά κοινές θέσεις στα προγράμματα των δυο κομμάτων, π.χ. και τα δυο κόμματα μιλούν για σοσιαλισμό κι αλλαγή του υπάρχοντος συστήματος που κυριαρχεί τώρα στην Ευρώπη και σε όλο τον κόσμο, δηλαδή του καπιταλισμού. Ωστόσο στη συνέχεια και με μια πιο προσεκτική ανάγνωση και ανάλυση κάτι τέτοιο δεν προκύπτει, δηλαδή δεν συναντάμε σημεία συμφωνίας μεταξύ τους, μπορεί η φρασεολογία σε κάποια σημεία να μοιάζει αλλά το ουσιαστικό νόημα και αυτό που εκφράζει το κάθε κόμμα ξεχωριστά δεν συγκλίνουν πουθενά.

Μια μεγάλη μερίδα του κόσμου και των ψηφοφόρων ίσως πιστεύει ότι τα δυο αυτά κόμματα μεταξύ τους έχουν κοινές απόψεις και θέσεις, θεωρεί και τα δυο αυτά κόμματα αριστερά (να σημειώσουμε ότι το ΚΚΕ προσδιορίζεται ως Κομμουνιστικό Κόμμα και όχι απλά ως αριστερό και αυτό διότι πιστεύει ότι η έκφραση "αριστερό κόμμα" έχει χρησιμοποιηθεί από πολλούς ακόμα και από εκπροσώπους της σοσιαλδημοκρατίας που προσδιόριζαν έτσι τα κόμματα τους π.χ. ΠΑΣΟΚ, ΔΗΜΑΡ κ.τ.λ.) και ίσως μια τέτοια εντύπωση θα λέγαμε λανθασμένη, προκύπτει και από την ιστορία αυτών των κομμάτων, όταν κάποτε ήταν ένα κόμμα, δηλαδή πριν την διάσπαση. Το ΚΚΕ λοιπόν χαρακτηρίζει τον ΣΥΡΙΖΑ κόμμα ομορτοουνιστικό που στη συνέχεια μετεξελίχτηκε σε σοσιαλδημοκρατικό. Θεωρεί το ΣΥΡΙΖΑ κόμμα αστικό που εξυπηρετεί συγκεκριμένα συμφέροντα της αστικής τάξης και του μεγάλου κεφαλαίου και κόμμα που προσπαθεί να εξαπατήσει τον λαό στο όνομα της αριστεράς. Δεν αναγνωρίζει τις θέσεις του για μια καλύτερη Ευρώπη και πιστεύει ότι αυτό που προτείνει ο ΣΥΡΙΖΑ είναι εξανθρωπισμός του καπιταλισμού και της καπιταλιστικής Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δηλαδή το ΚΚΕ κατηγορεί τον ΣΥΡΙΖΑ ότι θέλει τα κέρδη και τους ανθρώπους μαζί, με τη μόνη διαφορά ότι οι άνθρωποι θα είναι πάνω από τα κέρδη. Βέβαια κάτι τέτοιο σύμφωνα με το ΚΚΕ δεν μπορεί να υπάρξει, διότι όπου υπάρχει κέρδος υπάρχει και εκμετάλλευση και το ΚΚΕ ως κόμμα

μαρξιστικό-λενινιστικό όπως αυτοπροσδιορίζεται, δεν μπορεί να ταιριάξει κέρδη και ανθρώπους μαζί.

Παραθέτουμε άρθρο από τον Ριζοσπάστη με την θέση του ΚΚΕ για την στάση του ΣΥΡΙΖΑ ως κυβέρνηση απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση. " Χρειάστηκαν λιγότεροι από πέντε μήνες για να κονιορτοποιηθεί η προπαγάνδα με την οποία ο ΣΥΡΙΖΑ εξαπάτησε το λαό, αποσπώντας του την ψήφο με ψεύτικες υποσχέσεις για καλύτερευση της ζωής του: Ότι δίχως αμφισβήτηση, σύγκρουση και ρήξη με τις αιτίες που έφεραν τα μνημόνια, θα τα καταργήσει. Ότι θα χαλιναγωγήσει το κεφάλαιο. Ότι θα συγκροτήσει συμμαχίες ικανές να επιδράσουν στην αλλαγή στρατηγικής της λυκοσυμμαχίας της ΕΕ, σε φιλολαϊκή κατεύθυνση. Καμία κυβέρνηση στο πλαίσιο του καπιταλιστικού δρόμου ανάπτυξης, της εξουσίας της αστικής τάξης και των συμμαχιών με τις οποίες αυτή έχει συνδέσει τα συμφέροντά της, δεν μπορεί να χαράξει φιλολαϊκή πορεία ³⁵".

Το ΚΚΕ λοιπόν πιστεύει πως όταν ο ΣΥΡΙΖΑ και προεκλογικά αλλά και όταν ανέλαβε την κυβέρνηση, διακήρυττε πως το κράτος έχει συνέχεια, εννοούσε πως θα συνεχίσει να υπηρετεί τις απόψεις και τις θέσεις του αστικού κράτους και των μεγάλων κεφαλαίων που εκφράζονται μέσα από το κράτος αυτό και ουσιαστικά όποιες μικρές αλλαγές και να φέρει τίποτα δεν θα αλλάξει ριζικά για τον λαό, αφού δεν αμφισβητεί το αστικό κράτος, αλλά αντίθετα το υποστηρίζει και υπόσχεται να το συνεχίσει με κάποιες ίσως μικρές μεταρρυθμίσεις που όμως σε τίποτα δεν θα αλλάξουν τις σκληρές δοκιμασίες και δυσκολίες που αντιμετωπίζει ο λαός καθημερινά και αυτό δεν θα γίνει, γιατί σύμφωνα με την θέση του ΚΚΕ, για να ζήσει καλύτερα ο λαός και οι εργαζόμενοι, το αστικό κράτος πρέπει να αμφισβητηθεί πλήρως, να διαλυθεί και με μια νέα οικονομία και παραγωγική βάση που θα στηρίζεται στον Κεντρικό Σχεδιασμό ο λαός να σχηματίσει την δική του εξουσία και το δικό του πολιτικό σύστημα, τον σοσιαλισμό.

Άρα λοιπόν για το ΚΚΕ είναι σίγουρο ότι όσο η άρχουσα αστική τάξη παραμένει ισχυρή, όσο οι μεγάλοι μονοπωλιακοί όμιλοι διαχειρίζονται την οικονομία και αποφασίζουν για το αν και που θα επενδύσουν και τι μισθούς θα έχουν οι εργαζόμενοι, τότε τίποτα δεν πρόκειται να αλλάξει προς το καλύτερο και πάντα οι εργαζόμενοι θα «ματώνουν» για να πλουτίσει το μεγάλο κεφάλαιο. Το ΚΚΕ λοιπόν χαρακτηρίζει τον ΣΥΡΙΖΑ ως κόμμα αστικό και την κυβέρνηση του, ως κυβέρνηση αστική και θεωρεί ότι όποια αστική κυβέρνηση και να επικρατήσει καμιά μεταρρύθμιση δεν μπορεί να αλλάξει μια ιμπεριαλιστική συμμαχία όπως η ΕΕ και το ΝΑΤΟ. Εξάλλου από την συγκυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ ακούστηκε πρόσφατα κάτι που είχε χρόνια να ειπωθεί στην Ελλάδα, δηλαδή η παραχώρηση εδάφους σε νησί του Αιγαίου ώστε να στηθούν εκεί νατοϊκές βάσεις. Αναρωτιέται λοιπόν το ΚΚΕ πως ένα κόμμα σαν το ΣΥΡΙΖΑ που προσδιορίζεται ως αριστερό, τολμά να κάνει σχέδια και προτάσεις για βάσεις των Αμερικάνων στην Ελλάδα, όταν κάτι τέτοιο δεν ειπώθηκε τα τελευταία χρόνια ούτε καν από κυβερνήσεις συντηρητικές και νεοφιλελεύθερες και ειπώθηκε από ένα κόμμα που στο πρόγραμμα του τάσσεται κατά του ΝΑΤΟ, δηλαδή το κόμμα του ΣΥΡΙΖΑ.

Σκληρή κριτική λοιπόν και επίθεση δέχεται ο ΣΥΡΙΖΑ από το ΚΚΕ σχετικά με την στάση που κρατά απέναντι στην Ευρώπη. Το ΚΚΕ κατηγορεί το κόμμα του ΣΥΡΙΖΑ

³⁵ Ριζοσπάστης, Στήλη Πολιτική, Κυριακή 28 Ιούνη 2015, σελ 15.

ότι λέει ψέματα στον λαό και του θέτει κάλπικα διλήματα, ενώ στην ουσία σε αυτό που στοχεύει είναι η συντήρηση και η διατήρηση του καπιταλιστικού συστήματος με κάποιες αλλαγές και με αναμόρφωση του πολιτικού συστήματος. Κατηγορεί τον ΣΥΡΙΖΑ ότι κλείνει τα μάτια απέναντι στην αντιλαϊκή και άδικη Ευρωπαϊκή Ένωση και ότι γίνεται κομμάτι του συστήματος. Φέρνει ως παράδειγμα και τους προέδρους άλλων κομμάτων της Ευρώπης που ντύθηκαν τον μανδύα του αριστερού και του προοδευτικού π.χ. Ολαντ στη Γαλλία, αλλά ουσιαστικά τα μέτρα που παίρνουν είναι αντιλαϊκά και βάρβαρα. Βλέπουμε λοιπόν ότι ΚΚΕ και ΣΥΡΙΖΑ δεν συγκλίνουν πουθενά. Η απόσταση που τους χωρίζει είναι τεράστια και οι διαφωνίες τους αγεφύρωτες.

Από την άλλη ο ΣΥΡΙΖΑ μιλά για ριζοσπαστικές αλλαγές που θέλουν χρόνο και πως οι κυβερνήσεις της αριστεράς αν επικρατήσουν στην Ευρώπη όπως έγινε και με τον ΣΥΡΙΖΑ στην Ελλάδα, τότε θα υπάρξουν θετικά μέτρα για τους λαούς και καλύτερευση της καθημερινότητας τους και του τρόπου ζωής. Ο ΣΥΡΙΖΑ χαρακτηρίζει το ΚΚΕ ως κόμμα που εμμένει στις παλιές του θέσεις δεν εξελίσσεται και προτιμά να κρατά μόνο στάση επικριτική και αντιπολιτευτική. *" Το ΚΚΕ τοποθετείται ενάντια στον καπιταλισμό γενικώς. Αλλά αυτή η τοποθέτηση δεν αποσκοπεί ρητά και συγκεκριμένα στο να αλλάξουν σήμερα όσα οι κοινωνικοί και πολιτικοί συσχετισμοί και οι αντίστοιχοι αγώνες επιτρέπουν να αλλάξουν, προκειμένου να ανοίξει ο δρόμος για το σοσιαλιστικό μετασχηματισμό της κοινωνίας μας. Κάθε τέτοια αλλαγή δεν θεωρείται από το ίδιο επιμέρους κατάκτηση και συμβολή στην ενίσχυση των συσχετισμών αυτών αλλά απλός εξωραϊσμός του καπιταλιστικού συστήματος. Με αυτό τον τρόπο, οι ταξικές και λαϊκές δυνάμεις που εκφράζονται από το ΚΚΕ εγκλωβίζονται σε μια απολύτως αδιέξοδη στρατηγική ³⁶".*

Ο ΣΥΡΙΖΑ λοιπόν πιστεύει ότι το ΚΚΕ είναι κόμμα απομονωμένο που επιθυμεί να διατηρήσει τα ποσοστά του και να μην συμμετέχει σε συνεργασίες και κινήματα που προκύπτουν από την αριστερά. Ο ΣΥΡΙΖΑ υποστηρίζει ότι το ΚΚΕ με την στάση που κρατά διασπά την αριστερά και δεν την ενώνει, ενώ το κατηγορεί ότι δεν θέλει να αναλάβει ευθύνες κυβερνητικές και προτιμά να είναι μόνιμα στην αντιπολίτευση. Επίσης φαίνεται ότι ο ΣΥΡΙΖΑ κατηγορεί την ηγεσία του ΚΚΕ ότι ακολουθεί σεχταριστική γραμμή και παρασύρει έτσι τους ψηφοφόρους του προς μοναχικό δρόμο. *" Η τακτική της ηγεσίας του ΚΚΕ είναι πολιτική περιχαράκωσης. Εφευρίσκει πολιτικούς και ταξικούς εχθρούς εκεί που δεν υπάρχουν -εν προκειμένω στον ΣΥΡΙΖΑ-, για να τον καταγγείλει και να τον εκθέσει στην κοινωνική βάση της ιστορικής Αριστεράς. Όταν, όμως, θέτεις τον πολιτικό φορέα της ριζοσπαστικής Αριστεράς στον ρόλο του ταξικού αντιπάλου, ίσως και του εχθρού, δεν το κάνεις για να συνομιλήσεις μαζί του πολιτικά προκειμένου να διορθώσει όσα στοιχεία της πολιτικής του θεωρείς εσύ λανθασμένα, αλλά για να ορθώσεις τείχη στην όσμωση της κοινωνικής βάσης της ιστορικής Αριστεράς συνολικά ³⁷".*

Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι το ένα κόμμα κατηγορεί το άλλο και δεν υπάρχουν πουθενά σημεία επαφής, θα μπορούσαμε να πούμε ότι αυτά τα δυο κόμματα τα χωρίζει «άβυσσος». Οι διαφωνίες τους είναι τεράστιες και ακολουθούν εντελώς

³⁶ Συν. Για την Αριστερά του 21^{ου} αιώνα. Η συμβολή του Συνασπισμού στο πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ. σελ, 31.

³⁷ Η Αυγή. Πέμπτη 3.9.2015.

διαφορετικούς δρόμους. Εντοπίζουμε μόνο σημεία απόκλισης σχετικά με τις θέσεις τους ως προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και όχι μόνο, δηλαδή μπορούμε να πούμε χωρίς καμία σχεδόν αμφιβολία, ότι στο μόνο που συμφωνούν είναι ότι διαφωνούν σε όλα.

Ολοκληρώνοντας την εργασία αυτή, το πρώτο συμπέρασμα μας σχετικά με το κεντρικό ερώτημα, δηλαδή τι ομοιότητες και τι διαφορές συναντάμε στις πολιτικές θέσεις των δυο αυτών κομμάτων (ΚΚΕ και ΣΥΡΙΖΑ), σχετικά με το θέμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καταλήγουμε, ότι τα δυο αυτά κόμματα δεν μοιάζουν πουθενά, δεν συγκλίνουν σε καμία προγραμματική θέση ή πρόταση και οι πολιτικοί δρόμοι που ακολουθούν είναι παράλληλοι. Πιστεύουμε ότι θα ήταν λάθος αν λέγαμε ότι εντοπίσαμε σημεία σύγκλισης μόνο και μόνο επειδή τα δυο αυτά κόμματα ανήκουν στην αριστερά.

Οι διαφορές τους είναι τεράστιες και η πολιτική που χαράζει το καθένα είναι εντελώς διαφορετική. Εξάλλου αυτό το συμπεράναμε μελετώντας τα πολιτικά προγράμματα και των δυο κομμάτων αλλά και τις καθημερινές τοποθετήσεις των αρχηγών και των βουλευτών των κομμάτων αυτών. Ο ΣΥΡΙΖΑ μας μιλάει για μια νέα Ευρωπαϊκή Ένωση, μας λέει ότι είναι κόντρα στο παλιό φθαρμένο σύστημα που εκφράζεται από τα άλλα κόμματα π.χ. ΝΔ, ΠΑΣΟΚ, ΠΟΤΑΜΙ και καλεί τον λαό να εμπιστευτεί αυτόν και όχι τις παλιές φθαρμένες δυνάμεις. Το ΚΚΕ από την άλλη ταυτίζει το παλιό φθαρμένο σύστημα με τον ΣΥΡΙΖΑ και μας λέει ότι και ο ΣΥΡΙΖΑ και τα άλλα κόμματα υπερασπίζονται την καπιταλιστική ιδιοκτησία και εξουσία και η μόνη λύση είναι η αποδέσμευση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Δεν θα πάρουμε θέση, ούτε θα υποστηρίξουμε κάποιο από τα δυο αυτά κόμματα στο συμπέρασμα μας, ωστόσο θα θέλαμε να αναφέρουμε ότι μελετώντας τις θέσεις και των δυο, μπορούμε να πούμε ότι η μελέτη με το πρόγραμμα και τις θέσεις του ΚΚΕ δε μας δυσκόλεψε τόσο, αφού η πορεία που ακολουθήσαμε ήταν σταθερή, χωρίς "σκαμπανεβάσματα" και με αυτό εννοούμε ότι επειδή οι θέσεις του ΚΚΕ εδώ και πάρα πολλά χρόνια είναι σταθερές, ξέραμε περίπου τι θα συναντήσουμε και πως θα κινηθούμε γύρω από αυτό το κόμμα, αφού ο δρόμος που μας έδειχνε μέσω της βιβλιογραφίας και των επίσημων κειμένων και ντοκουμέντων που το ίδιο το ΚΚΕ έχει δημοσιεύσει, ήταν σταθερός και είχε μια λογική πορεία.

Από την άλλη οι θέσεις και το πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ μας δυσκόλεψε περισσότερο και αυτό γιατί πέρασε από «σαράντα κύματα», μέχρι να καταλήξει σε ένα ενιαίο πολιτικό σχηματισμό, χωρίς διαφωνίες και διασπάσεις όπως μας είχε συνηθίσει. Έτσι λοιπόν δυσκολευτήκαμε γιατί πολλές φορές οι απόψεις δίστανται και παρακολουθώντας στελέχη του και βουλευτές του συμπεράναμε ότι δεν ακολουθούν τόσο συγκροτημένη και πιστή γραμμή όπως οι βουλευτές και τα στελέχη του ΚΚΕ. Στο ΣΥΡΙΖΑ υπάρχει μια δημιουργική πολυφωνία θα μπορούσαμε να πούμε.

Επίσης θα θέλαμε να αναφέρουμε ότι συναντήσαμε δυσκολίες ως προς την έρευνα πρώτα από όλα γιατί το θέμα που επιλέξαμε εμπλέκεται και έχει αναφορές στο σήμερα και στις μέρες μας οι πολιτικές εξελίξεις τρέχουν και οι αλλαγές είναι ραγδαίες, έτσι πολλές φορές δυσκολευτήκαμε στο περιεχόμενο, στο τι δηλαδή πρέπει να συμπεριλάβουμε στην εργασία μας και τι να αφήσουμε εκτός, για να υπάρχει μια λογική συνέχεια και συνοχή. Ακόμα δυσκολία συναντήσαμε στο ότι δεν καταφέραμε να εντοπίσουμε κάποια παρόμοια έρευνά-εργασία σχετικά με το θέμα μας, ώστε να βοηθηθούμε από τα σχόλια και να συγκρίνουμε την δική μας έρευνα. Τέλος να

αναφέρουμε ότι τη μεγαλύτερη δυσκολία την αντιμετωπίσαμε στην εύρεση ξενόγλωσσων άρθρων, δεν καταφέραμε δυστυχώς να βρούμε ποσότητα ξενόγλωσσων κειμένων για το συγκεκριμένο θέμα και αυτό μας δυσκόλεψε πολύ. Καταλήγοντας να αναφέρουμε ότι μέσω αυτής της μελέτης μάθαμε πως περίπου κινούνται τα δυο αυτά κόμματα, τι τακτική και στρατηγική ακολουθούν, τι κανόνες έχει το κάθε κόμμα και πως επιλέγει να κινείται στην κεντρική πολιτική σκηνή και στην καθημερινή και άμεση επαφή με τους πολίτες και με τους πολιτικούς συμμάχους του, τους οποίους αναζητά μέσα στην ελληνική κοινωνία αλλά και στην Ευρώπη.

5.3 Ανακεφαλαίωση

Κλείνοντας λοιπόν, καταλήγουμε ότι μεταξύ των δυο αυτών κομμάτων εντοπίζουμε μόνο αποκλίσεις, οι θέσεις τους διαφέρουν στα πάντα. Δεν υπάρχει σημείο συμφωνίας και ειδικά στο θέμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εξετάσουμε κεντρικά, το πολιτικό χάσμα είναι αγεφύρωτο. Τα κόμματα αυτά χαράζουν εντελώς διαφορετική και ξεχωριστή στρατηγική και τακτική σε όλο το πολιτικό τους φάσμα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική

Αλέξης Π. Μητρόπουλος. (2013), Για την Ελλάδα και την Αριστερά. Κείμενα αυτοκριτικής και ευθύνης Εκδόσεις, Λιβάνη, Αθήνα.

Ανακοίνωση του Πολιτικού Γραφείου της ΚΕ του ΚΚΕ (24/2/2015).

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ 18^{ΟΥ} ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΟΥ ΚΚΕ (2009). Εκτιμήσεις και συμπεράσματα από την σοσιαλιστική οικοδόμηση στον 20^ο αιώνα με επίκεντρο την ΕΣΣΔ. ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΚΚΕ.

Αρχείο ΚΚΕ, σημειώσεις Β. Μπαρτζιώτα από την συνάντηση με αντιπροσωπεία της ΚΕ του ΚΚΣΕ.

Βαρουφακης Γιανης - Γκαλμπρειθ Γζεημς - Χολαντ Στιουαρτ. (2014), Μια μετριοπαθής πρόταση για την επίλυση της κρίσης του ευρώ Εκδόσεις Ποταμός, Αθήνα.

Β. Αφινιάν – Β. Κόντης – Κ. Παπουλίδης – Ν.Ντ. Σμυρνοβα – Ν. Τομλίνα. (2009), Οι σχέσεις ΚΚΕ και ΚΚΣΕ στο διάστημα 1953-1977, εκδόσεις Επίκεντρο, Αθήνα.

Β.Ι. ΛΕΝΙΝ. Για την σοσιαλιστική οικοδόμηση. (συλλογή κειμένων). (2009) , Εκδόσεις Σύγχρονη εποχή, Αθήνα

ΓΙΑΝΝΗ ΛΕΩΝ. ΛΕΦΑ Δ.Φ. (1998), Ο Δημοκρατικός Στρατός Πελοποννήσου. Εκδόσεις Αλφειός, Αθήνα.

Γιάννης Μπαλάφας. (2010), 20 χρόνια χρειάστηκαν. Το χρονικό του εγχειρήματος του Συνασπισμού. εκδόσεις νήσος, Αθήνα.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ. (2011-2012), Τεύχος 3. Εκδόσεις Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα.

Δοκίμιο Ιστορίας του ΚΚΕ. 1949-1968. (2011) , Β τόμος. Εκδόσεις, Σύγχρονη εποχή. Αθήνα.

Η Αυγή. 03.09.2015.

Η Αυγή. 09.02.2015.

Η οικονομική κρίση μέσα από τις σελίδες της Κομμουνιστικής Επιθεώρησης (2009-2011), Εκδόσεις. Σύγχρονη εποχή, Αθήνα.

Ι.Β. ΣΤΑΛΙΝ. (1998), Οικονομικά προβλήματα του σοσιαλισμού στην ΕΣΣΔ. Εκδόσεις Σύγχρονη εποχή, Αθήνα.

Ιδεολογική επιτροπή της ΚΕ του ΚΚΕ (2013), Θεωρητικά ζητήματα στο πρόγραμμα του ΚΚΕ. Εκδόσεις Σύγχρονη εποχή, Αθήνα.

Κεντρική επιτροπή του ΚΚΕ. Η 6^η πλατιά ολομέλεια της ΚΕ του ΚΚΕ. (2010), 11-12 Μάρτη 1956. Πρακτικά. Εκδόσεις Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα.

Κομμουνιστική Επιθεώρηση (ΚΟΜΕΠ). (2013), Θεωρητικό και πολιτικό όργανο της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε. Απόσπασμα από το πρόγραμμα του Κ.Κ.Ε. Τεύχος 3. Εκδόσεις Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα.

Λένιν. Τι να κάνουμε; (1986). Εκδόσεις Σύγχρονη εποχή, Αθήνα.

Λ.Ι. ΜΠΙΡΕΖΝΙΕΦ. (1976), Εισήγηση για το σχέδιο συντάγματος (θεμελιώδους νόμου) της ένωσης σοβιετικών σοσιαλιστικών δημοκρατιών και για τα αποτελέσματα της παλλαϊκής συζήτησης του. Τελικός λόγος. Εκδόσεις Σύγχρονη εποχή, Αθήνα.

Νίκος Κοτζιάς. (2013), Ελλάδα αποικία χρέους. Ευρωπαϊκή Αυτοκρατορία και Γερμανική Πρωτοκαθεδρία. Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα.

Ριζοσπάστης. Στήλη "Σαν σήμερα". Σάββατο 23 Σεπτέμβρη 2000.

Ριζοσπάστης. Ένθετη έκδοση "7 μέρες μαζί". Κυριακή 11 Ιούλη 2004.

Ριζοσπάστης. Στήλη, Πολιτική, Κυριακή 15 Ιούλη 2001.

Ριζοσπάστης. Στήλη Πολιτική. Κυριακή 28 Ιούνη 2015.

Ριζοσπάστης Τετάρτη 21 Γενάρη 2015.

Σύντομο Κοινωνικοπολιτικό Λεξικό. (2004), Ενδέκατη έκδοση. Εκδόσεις Σύγχρονη εποχή, Αθήνα.

Το ΚΚΕ. Επίσημα κείμενα, (2005) τόμ. 10^{ος}. Απόφαση 11^{ης} Ολομέλειας της ΚΕ του ΚΚΕ. Εκδόσεις, Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα.

18^ο ΚΚΕ ΙΣΧΥΡΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ Αντεπίθεσης. (2009), 18^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΟΥ ΚΚΕ. Ντοκουμέντα. Κεντρική επιτροπή του ΚΚΕ. Αθήνα.

Διαδικτυακοί τόποι / Ιστοσελίδες

Joseph E. Stiglitz. JUN 5, 2015. Διαθέσιμο στη δ/ση <http://www.project-syndicate.org/>
Πρόσβαση [10 Ιουλίου 2015].

Yanis Varoufakis, A Speech of Hope for Greece. JUN 4, 2015. Διαθέσιμο στη δ/ση
<http://www.project-syndicate.org/>. Πρόσβαση [12 Ιουλίου 2015].

Hans-Werner Sinn. Varoufakis's Great Game. MAY 29, 2015. Διαθέσιμο στη δ/ση <http://www.project-syndicate.org/>. Πρόσβαση [6 Ιουνίου 2015].

Συνέντευξη Α. Τσίπρα στον ANT1. <http://tvxs.gr/news/ellada/tsipras-ston-ant1>.